Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Foreningsarkiver
i
Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

Forsidebilledet:
Under fremmedherredømmet samledes de danske nordslesvigere siden 1902 til årsmøder, og skikken blev efter grænsedragningen i 1920 videreført i Sydslesvig. Det første danske årsmøde i Sydslesvig blev afholdt i 1921. Lige fra starten var det denne ene gang om året tilladt at flage med de danske farver, og på festpladsen samledes deltagerne omkring de mange Dannebrog og foreningsfaner. Forsidebilledet er fra det tredje danske årsmøde i Flensborg den 9. september 1923.

Bagsidebilledet:
Et alsidigt net af danske foreninger blev opbygget i Sydslesvig efter 1920. Kristelige træk indgik ved siden af nationale i mange af formålsparagrafferne. KFUM og KFUK udøvede stor aktivitet, og i 1935 fik KFUK-sekretæren frk. Margrethe Gudme et menighedshus indrettet i Flensborg-forstaden Engelsby.
På bagsidebilledet ses et kaffebord i frk. Gudmes kreds i menighedshuset i Engelsby i 1930'erne. Om KFUK's arbejde er der bevaret mange papirer i Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

Foreningsarkiver
i
Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig

ved Lars N. Henningsen

Arkivserien

udgivet af
Studieafdelingen ved Dansk Centralbibliotek
for Sydslesvig

Flensborg 1992

Indhold

Indledning 3
Arkivfortegnelse 7
Emne- og sagregister 50
Stedregister 51

Tryk: Winds Bogtrykkeri ApS, Haderslev

ISBN 87-89178-11-4

Indledning

»Foreningernes land« har man kaldt Danmark, og i de seneste par årtier er der arbejdet ihærdigt for at bevare foreningernes arkiver for eftertiden. I amt efter amt er der udarbejdet fortegnelser (1) over papirerne fra de tusindvis af lokale foreninger, og også de statslige arkiver har udsendt fortegnelser over foreningsarkiver i magasinerne (2).

I Nordslesvig har sammenslutningen »Lokalhistoriske Arkiver og Samlinger i Sønderjylland« (LASS) og Institut for Sønderjysk Lokalhistorie i Aabenraa siden 1990 arbejdet med indsamling og registrering af foreningsarkivalier fra hele Nordslesvig. Det store arbejde nærmer sig nu sin afslutning, og en fortegnelse over de omkring 3.700 registrerede foreningsarkiver er under forberedelse.

I Sydslesvig er det danske foreningslandskab lige så mangfoldigt som nord for landegrænsen, og en lang række foreninger har i årenes løb afleveret deres ældre papirer til Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig. For at lette oversigten over dette materiale og for at inspirere til yderligere afleveringer fremlægger Arkivet i dette lille skrift en summarisk fortegnelse over sin samling af foreningsarkiver.

Langt de fleste af det danske mindretals foreninger kan siges at have et nationalpolitisk formål. Derfor er det her valgt at anføre de enkelte foreningsarkiver i alfabetisk orden efter navn. Kun i et sagregister er det tillige forsøgt at gruppere foreningerne efter sekundære formål. Om hver enkelt forening angiver nærværende fortegnelse først arkivets løbenummer i samlingen »Foreningsarkiver« (F). Derpå følger foreningens navn og angivelse af papirernes yderår og omfang målt i pakker eller bind. Oplysninger om stiftelsesår og selvstændige jubilæumsskrifter er anført, hvor de har været kendt.

Principielt omfatter fortegnelsen kun materiale, som er resultat af foreningernes egen virksomhed. I form af krydshenvisninger er dog gjort opmærksom på det betydningsfulde materiale om mange enkeltforeninger, som findes i arkivet fra Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU). I de omkring 250 personarkiver i Arkivet ved Dansk Centralbibliotek findes naturligvis også et omfattende stof til for-

eningshistorien. Kun i ganske få tilfælde har det været muligt i denne sammenhæng at henvise til dette materiale, ligeledes i form af krydshenvisninger.

Samlingen »Foreningsarkiver« indeholder et væsentligt materiale til mange slags historiske undersøgelser. Man kan følge det danske arbejde i Sydslesvig under skiftende tiders vilkår: den første spæde begyndelse i 1840'erne, den gradvise hensygnen i årtierne efter 1864, den nye og mere lovende start efter 1920, det stigende tryk fra omgivelserne under Det tredje Rige, den helt fantastiske vækst efter 1945, og endelig de sidste årtiers sameksistens, hvor det traditionelle danske foreningsliv på mange måder er nødt til at finde nyt indhold og nye former.

Det er ikke her stedet og formålet at pege på de brede forskningsmuligheder, som gemmer sig i de bevarede foreningsarkiver. Kun håber vi, at nærværende summariske fortegnelse kan give interesserede en »førstehjælp« i deres søgen efter kildemateriale og dermed inspirere til undersøgelser i den danske foreningskultur, som den har udfoldet sig i Sydslesvig gennem 150 år. Samtidig skal fortegnelsen ses som en opfordring til de danske foreninger i Sydslesvig, som endnu ikke er repræsenteret i Arkivets samlinger: Lad ældre protokoller og andre papirer om foreningens virke indgå i Arkivet – for på den måde er de sikre i fremtiden, til gavn for både foreningen selv og andre interesserede.

Nærværende fortegnelse er som nævnt summarisk. For hver af de anførte foreninger er der naturligvis udarbejdet mere detaljerede fortegnelser over indholdet. Materialet er i øvrigt tilgængeligt efter de aftaler, som er indgået med den enkelte forening. Som hovedregel er sager ældre end 50 år almindeligt tilgængelige.

En bred *litteratur* står til rådighed om foreningslivet i Sydslesvig. En del »festskrifter« og lignende er anført under de enkelte foreninger. Det store seddelkartotek over Den slesvigske Samling i Dansk Centralbibliotek rummer et stort antal henvisninger til litteratur om enkelte foreninger og om foreninger generelt i Sydslesvig. Her skal blot anføres nogle få titler, hvor oplysninger om danske foreninger i Sydslesvig er anført i større bredde:

G.K. Brøndsted (red.): Sydslesvig i Dag. Den store Sydslesvig-Haandbog, 1955-56.

hertil: Tage Mortensen m.fl. (red.): Foreningsregister 1955-57 til Sydslesvig i Dag, 1955-57.

L.P.Christensen (red.): Grænsebogen, 1923.
Danske organisationer i Sydslesvig 1969 ff. Udgivet af Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger 1969 ff. (årligt aktuelle adresse- og telefonoplysninger m.v. om foreninger m.v.)
Grænsevagten 1919-1970, udg. af Vilh. la Cour 1919-70.
Hans Schultz Hansen: Danskheden i Sydslesvig 1840-1918 som folkelig og national bevægelse (1990).
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger's Foreningshåndbog 1956, 1960, 1965 (årligt aktuelle adresse- og telefonoplysninger m.v. om foreninger m.v.).
Sydslesvigsk årbog. Dansk Virke i grænselandet 1960/61 ff. Udgivet af Sydslesvigsk Forening, 1961 ff.

Henvisninger

1. Foreningsliv i Storkøbenhavn – en arkivoversigt, 1984.
   Foreningsarkiver fra Frederiksborg amt, 1984.
   Foreninger og foreningsarkiver Roskilde amt, 1983.
   Foreningsarkiver fra Storstrøms amt, 1980.
   Foreningsliv i Vestsjællands amt – en arkivregistratur, 1989.
   Foreningsarkiver fra Fyns amt, 2. udg., 1985.
   Foreningsarkiver Vejle amt, 1983.
   Foreningsarkiver fra Århus amt – registratur og oversigter, 1992.
   Foreningsarkiver fra Viborg amt, 1984.
   Forenings- og erhvervsarkiver fra Nordjyllands amt, 3. udg., 1982.

2. Centralregistratur over landsdækkende foreningers arkiver, Rigsarkivet, 4. afdeling, 1984.
   Private forenings- og institutionsarkiver i Landsarkivet for de sønderjyske landsdele, Åbenrå 1982.

Sydslesvig-Hjælpens Kørselstjeneste varetog fra krigens slutning og frem til 1948 fordelingen af den meget omfattende hjælp til Sydslesvig. Mange chaufførerog en stor vognpark kørte de talløse ladninger af levnedsmidler, tøj og en del andet ud over hele landsdelen. Transporterne krævede en ret omfattende administration, som bl.a. fandt sted på kørselstjenestens kontorer i Flensborg. På kontoret her ser man på væggen mapper med papirer om hver enkelt vogn og dens kørsler. Hovedparten af kørselstjenestens store arkiv er senere gået tabt – kun få rester til belysning af den materielle hjælp til Sydslesvig findes i dag i Arkivet ved Dansk Centralbibliotek.

Arkivfortegnelse

Agtrup Ungdomsforening, Achtrup.
1946-77. Se SdU F 141-67.
Oprettet 1946.
Amrum Ungdomsforening, Amrum.
1960-62. Se SdU F 141-67.
Arnæs Ungdomsforening, Arnis.
1946-68. Se SdU F 141-72.
Oprettet 1946.
Askfelt Ungdomsforening, Ascheffel.
1951-69. Se SdU F 141-70.

84. *Aventoft Ungdomsforening*, Aventoft.
1945-78 ..... 2 pk.
Oprettet 1945. Hvilende fra 1978/79.
Se også SdU F 141-67.

34. *Borgerforeningen*, Flensborg.
1844-1989 ..... 10 pk.
Oprettet 1835.
Litt.: Zum 50jährigen Jubiläum des Bürgervereins am 12. Mai 1885 (1885).
Borgerforeningen i Flensborg 1835-1935 (1935).
Klog skæmt er alvors tale. Borgerforeningen i Flensborg 1835-1985 (1985).

35. *Borgerforeningens kegleklub*, Flensborg.
1911-22 ..... 1 bd.

88. *Borne Ungdoms- og Idrætsforening*, Boren.
1946-50 ..... 1 bd.
Oprettet 1946.

Brandforsikrings-Anstalten for Bygninger i Flensborg Amts Branddistrikt.
1856-65. Se Georg Bücherts arkiv P 255.
Brebøl Ungdomsforening, Brebel.
1950-66. Se SdU F 141-72.

138. *Bredsted Ungdomsforening*, Bredstedt.
1952-62 ..... 1 bd.
Oprettet 1946.

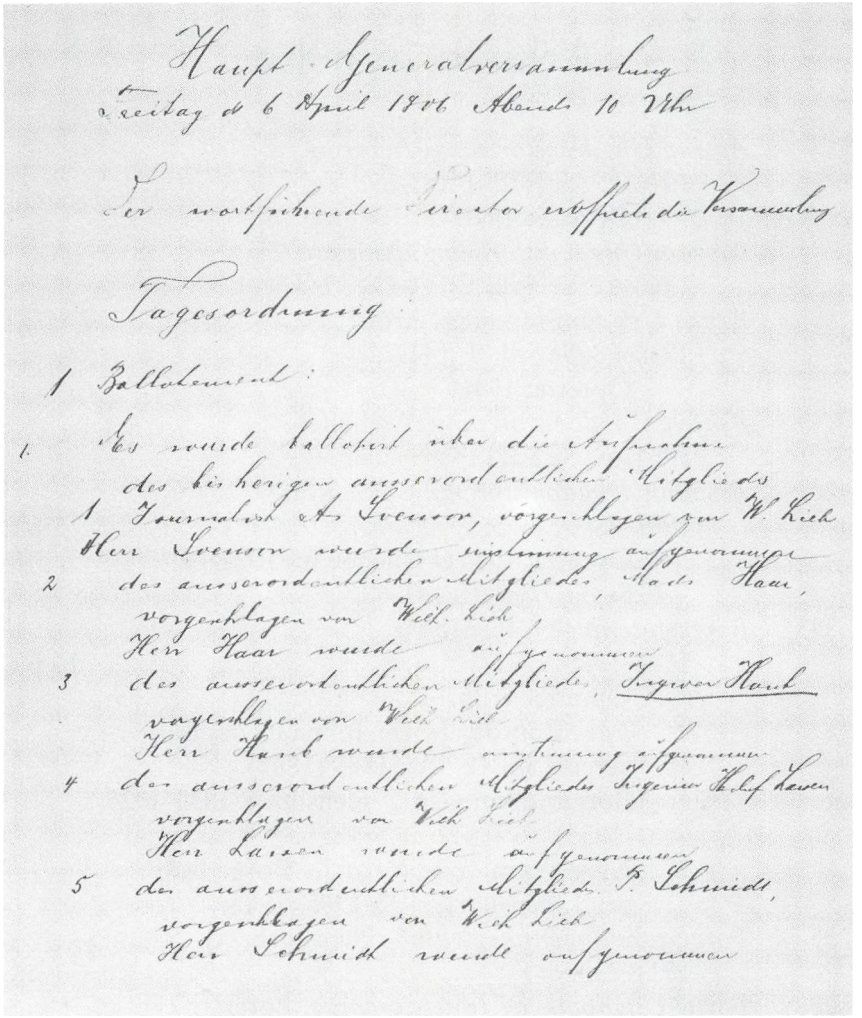

Haupt-Generalversammlung
Freitag d 6 April 1906 Abends 10 Uhr

Der vorsitzende Direktor eröffnete die Versammlung

Tagesordnung:

1 Ballotement:

1. Es wurde balloteirt über die Aufnahme des bisherigen ausserordentlichen Mitglieds 1 Journalist A. Svenson, vorgeschlagen von W. Lieb
Herr Svenson wurde einstimmig aufgenommen
2 des ausserordentlichen Mitgliedes, Kaufm. Haar, vorgeschlagen von Wilh. Lieb
Herr Haar wurde aufgenommen
3 des ausserordentlichen Mitgliedes, Ingenieur Hank vorgeschlagen von Wilh. Lieb
Herr Hank wurde einstimmig aufgenommen
4 des ausserordentlichen Mitgliedes Ingenieur Adolf Larsen vorgeschlagen von Wilh. Lieb
Herr Larsen wurde aufgenommen
5 des ausserordentlichen Mitgliedes P. Schmidt, vorgeschlagen von Wilh. Lieb
Herr Schmidt wurde aufgenommen

Borgerforeningen *i Flensborg blev stiftet 1835 som selskabelig forening. Indtil 1913 var forretningssproget tysk, selv om de fleste medlemmer efter 1844 var danskorienterede og tilhængere af den danske helstat. Nye medlemmer blev optaget ved hemmelig afstemning, det såkaldte »ballotement«.*

Forhandlingsprotokollen fra den 6. april 1906 beretter bl.a. om optagelse af journalist A. Svensson, dengang ansat ved Flensborg Avis (arkiv F 34).

Bydelsdorf Husmoderforening, Büdelsdorf.
se Rendsborg-Büdelsdorf Husmoderforening (arkiv F 124)

Bydelsdorf Ungdomsforening.
1947-61. Se SdU F 141-70.

36. *Christians-Garde*, Flensborg.
1799-1855 ..... 1 pk.
Oprettet 1799. Fra 1855 videreført som »König Frederik VII Garde«, se dér, arkiv F 54.

154. *Clubgesellschaft zu Petersburg*, Struxdorf.
1857-63 ..... 1 pk.
Selskabelig forening.

Damholm Ungdomsforening, Dammholm.
1947-76. Se SdU F 141-72.

120. *Danmarks folkelige Broderier, Sydslesvig-afdelingen.*
1966-77 ..... 1 bd. 2 pk.

Dansk Arbejdsmandsforbund Bov Afdeling.
1930. Tryksager. Se arkiv D c 3.

Dansk Biblioteksforening for Flensborg og Omegn.
1924-49. Se Dansk Centralbibliotek arkiv I 24.

27. *Dansk Bog-Læsekreds*, Flensborg

Flensborg Læseselskab.
1882 ..... 1 pk.
Oprettet 1882.

Dansk Bokseklub Sparta, Flensborg.
1950-74. Se SdU F 141-63.
Oprettet 1953.

1. *Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig*, Flensborg.
1972-76 ..... 1 pk.
Oprettet 1972 ved sammenlægning af Flensborg Håndværkerforening og Flensborg Handelskreds. Se også Flensborg Håndværkerforening (F 139) og Flensborg Handelskreds (F 140).

47. *Dansk Fritidsklub for Ældre*, Flensborg.
1966 ..... 1 læg.
Oprettet 1966.

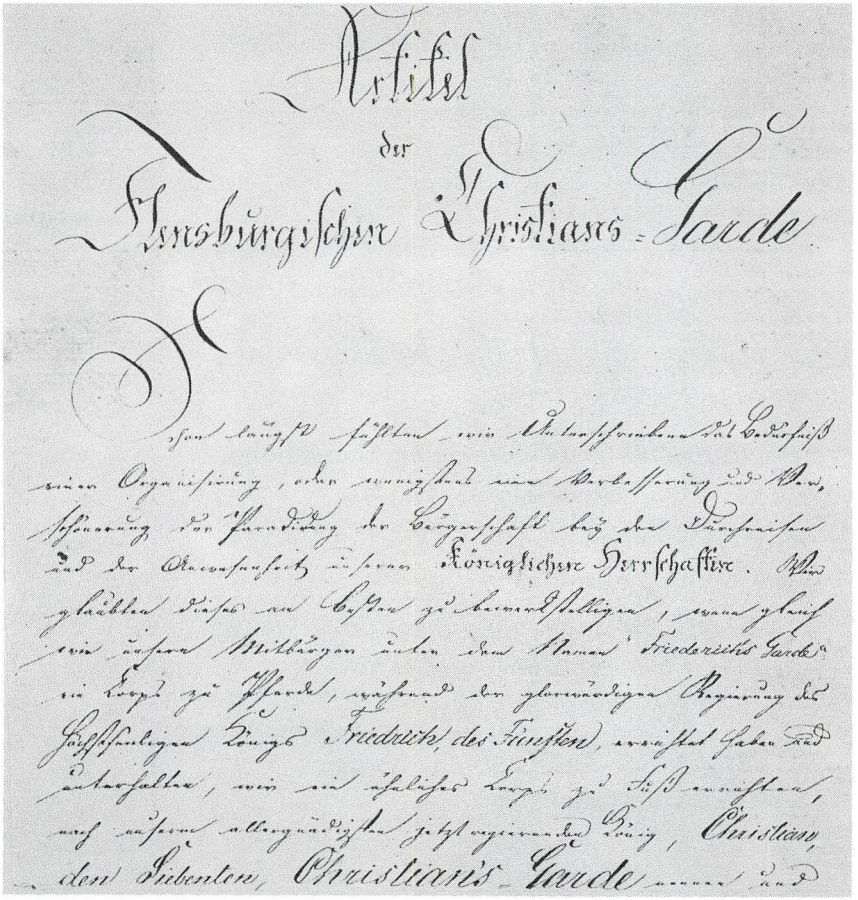

I midten af 1700-årene blev der i de fleste byer oprettet borgergarder, som kunne paradere til ære for de kongelige herskaber, når de kom på besøg. Overklassen samledes i hestgarder, det jævne borgerskab i garder til fods.

I Flensborg gav Frederik den Femte den ridende garde lov til at at bære sit navn - den blev kaldt »Friederichs Garde«. *I 1799 fik købmand Andreas Peter Andresen (1771-1832) desuden oprettet en fodgarde. Den fik navnet »Christians Garde« efter kong Christian den Syvende.*

I paragraf 4 af gardens artikler er uniformen beskrevet: »En mineral[metal]grøn frakke med sort fløjls krave og gule knapper, en hvid piketvest, gule kasimir-benklæder, sort halsdug med hvid kant, uvoksede halvstøvler, indbundet hår med stiv hårpisk, rund hat med sort bånd, hvid fjer og en grøn, gul og sort kokarde.« Officererne bar samme uniform, prydet af gyldne epauletter og silkeskærf. Korpsets fane bar indskriften:

»Ehre dem Könige!
Liebe dem Vaterlande,
Gehorsam dem Gesetze.«

Christians Garden er et typisk udtryk for den statspatriotiske holdning, som rådede i det danske monarki fra sidst i 1700-årene og frem til omkring 1830.

Christians Garden blev efterhånden samlingssted for de dansksindede, og i 1855 blev den omdøbt til »König Frederik VII Garde«. Efter 1864 blev garden opløst.

Arkivet ved Dansk Centralbibliotek råder over papirer fra begge garder (arkiv F 36 og 54). På siden overfor ses indledningen til Christians Gardens artikler (F 54) og her C.W. Eckersbergs maleri fra 1800/1803 af P.A. Andresen som gardens kaptajn.

DAN. Dansk Gymnastikforening, Flensborg.
1950ff. Se Jørgen Pors' arkiv P 197.
Oprettet 1950.

37. *DGF Dansk Gymnastikforening Flensborg.*
1922-73 ..... 1 pk.
Oprettet 1923. Se også Jørgen Pors' arkiv P 197.
Litt.: Dansk Gymnastikforening 50 år (1973).

Dansk Gymnastikforening Flensborg, Bokseafdelingen.
1950-74. Se SdU F 141-63.

132. *Dansk Husmoderforening for Kappel og Omegn, Kappeln.*
1947-69 ..... *1 bd.*
Oprettet 1947.

119. *Dansk Lærerforening, Flensborg*
Dansk Lærerforening, Sydslesvig.
1922-83 ..... 35 pk.
Oprettet 1922 under navnet Dansk Lærerforening, Flensborg. 1947 navneændring til Dansk Lærerforening, Sydslesvig.

Dansk Nordisk Ungdomsforbund.
Se Det unge Grænseværn, arkiv F 68.

Dansk Pigespejderkorps Sydslesvig.
1954-73. Se SdU F 141-43.
Oprettet 1946. 1972 sammenlagt med Dansk Spejderkorps Sydslesvig.

Dansk Skakklub, Flensborg.
1963-75. Se SdU F 141-63 og Flensborg danske Skakklub (arkiv F 31).

21. *Dansk Skoleforening for Flensborg og Omegn.*
1920-54 ..... 2 bd.
Oprettet 1920. 1961 navneændring til Dansk Skoleforening for Sydslesvig.
Kopi.
Se også Svend Johannsens arkiv P 201.
Litt.: Bernhard Hansen: I Fædres Spor. Dansk Skoleforening Flensborg 1920
5. Maj 1945 (1945).
Dansk skole-, børnehave- og vandrelærervirke i Sydslesvig 1920-5.maj-1970 (1970).

9. *Dansk Skoleforening for Slesvig og Omegn.*
1929-30 ..... 1 læg.
Oprettet 1929/30. 1935 navneændring til Dansk Skoleforening for Sydslesvig.
Se også Svend Johannsens arkiv P 201, Niels Kjems' arkiv P 295 og Daniel Petersens arkiv P 331.

Dansk Skoleforening for Sydslesvig.
Oprettet 1935. Ophævet 1949, idet opgaverne blev videreført af Dansk Skoleforening for Flensborg og Omegn, fra 1961 = Dansk Skoleforening for Sydslesvig.
Se Svend Johannsens arkiv P 201 og Daniel Petersens arkiv P 331.

→

Danske ungdoms- og idrætsforeninger myldrede frem i årene umiddelbart efter 1945. Borne Ungdoms- og Idrætsforening *blev oprettet den 28. maj 1946. Formålet var blandt andet at lære og pleje danske sange og dansk kultur samt at drive sport. Men især i de første år kneb det meget med danskekundskaberne, og protokollen blev derfor ført på tysk. (arkiv F 88).*

Den Sydslesvigske Ungdoms og Idræts Forening Borne

1. Protokoll.

Am 28. Jo Mai 1946 abends 7 Uhr, fand in Ekenis eine Versammlung statt zur Gründung eines Jugendvereins. Der Vorstand wurde durch offene Wahl, unter Leitung von Herrn Gottschalk - Brebel, gewählt u. zwar wie folgt.

1.	Vorsitzender	Walther Kuese	Lindaanæs
2.	"	Friedr. Reining	Ekenæs
3.	protokollf.	Elenn Thorsen	Lindaafeld
4.	Sportwart	Walter Steinbock	Gödersott
5.	stellv. Sportw.	Käte Klemps	Lindaanæs
6.	Kassierer	Hans Werner Steinbock	Gödersott
7.	1. Beisitzender	Kurt Jessen	Ekenæs
8.	2. "	Joh. ~~Blunder~~ jun Seel	Lindaanæs
9.	1. Revisor	Marianne Pabst	Lindaanæs
10.	2. "	Joh. Blunder sen.	Ekenæs

Frau Steinmann - Norderbrarup hielt einen Vortrag über Sinn u. Arbeit des Jugendvereins. Der Sinn des Jugendvereins ist: durch freiwillige Zusammenkünfte sich untereinander kennen zu lernen, dänische Lieder u. dänische Volkstänze zu lernen u. zu pflegen u. im Sport den Körper zu schulen.
Inzwischen wurden dänische Lieder gesungen u. Herr Gottschalk besprach allgemeine Fragen. Mit der Ansage zu einer Vorstandsversammlung, schloss der Vorsitzende Kuese, mit dem Dank an den Sydslesvigsken Forening, der der Gründung beiwohnte, die Versammlung.

Formand:
Walter Kuese

protokolfører:
Elene Thorsen

Lindaufeld d. 29. Mai 1946

108. *Dansk Spejderkorps Flensborg*
Dansk Spejderkorps Sydslesvig.
1924-69 ..... 8 pk.
Oprettet 1923 under navnet Dansk Spejderkorps Flensborg.
1933 navneændring til Dansk Spejderkorps Sydslesvig.
Se også Svend Johannsens arkiv P 201 og Ole Ebbe Andersens arkiv P 221.
Litt.: Dansk Spejderkorps Sydslesvig 1919-10. august-1969 (1969).
Franz Wingender: Dansk Spejderkorps Sydslesvig. Trenedalens Spejdergård Tydal (1987).

38. *Dansk Tunghøreforening*, Flensborg.
1955-66 ..... 1 pk.

14. *Dansk Ungdomsforening for Isted og Omegn*, Idstedt.
1951-64 ..... 1 pk.
Oprettet 1951. Hvilende fra 1964. Se også SdU F 141-73.

158. *Dansk Vandrelærerforening for Sydslesvig.*
1964-74 ..... 1 pk.
Oprettet 1964. Se ogsa Niels Kjems' arkiv P 295.

110. *Den danske børnegudstjeneste i Sydslesvig.*
1953-90 ..... 5 pk.
Oprettet 1953. 1989 videreført af konsulenten for børne-og ungdomsarbejdet.

De danske spillemænd, Flensborg.
1946-50. Se SdU F 141-59.

80. *Danske unges Fællesfront.*
1948-60 ..... 1 pk.
Oprettet 1933.

Deutscher Metallarbeiter-Verband. Verwaltungsstelle Flensburg.
1899. Se arkiv D b 14.

104. *Duborg Skolens Elevfond.*
1954 ..... 1 læg.

121. *Egernførde Husmoderforening*, Eckernförde.
1950-80 ..... 4 bd.
Egernførde Idrætsforening, Eckernförde.
1950-77. Se SdU F 141-70.
Oprettet 1948.
Egernførde Ungdomsforening, Eckernförde.
1947-78. Se SdU F 141-70.
Oprettet 1947.
Ejdersted Landboforening.
1948-79.
Oprettet 1948. Ca. 1979 sammenlagt med Husum Omegns landboforening til Landboforeningen for Husum og Ejdersted amter, se dér, arkiv F 146.
Ejder-Viking, Svavsted Ungdomsforening. Schwabstedt.
1964-78. Se SdU F 141-77.
Oprettet 1964.
98. *Elevforeningen for Sydslesvig*.
1922-68 ..... 1 pk.
Oprettet 1922.
Elevforeningen Jørgensby, Flensborg.
1952. Se SdU F 141-59.
Elevkredsen fra Slesvig og Omegn.
1926ff. Se Slesvig Ungdomsforening (arkiv F 117).
Engelsby Ungdomsforening, Engelsby.
1946-49. Se SdU F 141-59.
40. *Enigheden*, Flensborg.
1869-75 ..... 1 pk.
Oprettet 1868. Opløst 1875. Selskabelig-kulturel forening.
Kopi.
135. *Flensborg bødkersvendelaug*.
1718-1869 ..... 1 bd.
Flensborg danske Filmklub.
1956-64. Se SdU F 141-63.
25. *Flensborg danske Juniorsejlklub*.
1930'erne ..... 1 læg.

„Enighedens" Bogsamling

i

Flensborg.

№ 118.

1) „Enighedens" Bogsamling staaer til fri Afbenyttelse for alle Foreningens Medlemmer. Ombytning af Bøger finder Sted en Gang om Ugen paa en af Styrelsen fastsat Tid.

2) Der udlaanes kun to Bind ad Gangen.

3) Ingen maa i Regelen beholde en Bog længere end i 14 Dage. I modsat Tilfælde erlægges en Bøde af 4 Sl. Rm. for hver Uge Bogen beholdes ud over den bestemte Tid.

4) Udlaan paa anden Haand maa ikke finde Sted.

5) Foreningens Medlemmer anmodes indtrængende om at behandle Bøgerne godt. Bliver en Bog beskadiget, eller bliver den ganske borte, er vedkommende Medlem pligtig at erstatte Skaden efter Styrelsens Skjøn.

Flensborg, i Mai 1870.

Styrelsen.

ENIGHEDEN

Den danske forening »Enigheden« *i Flensborg blev opløst af politiet i 1875, og direktionens medlemmer blev idømt bøder. Foreningens protokoller blev konfiskeret, og de findes derfor i dag i Stadtarchiv Flensburg. Derimod interesserede politiet sig ikke for »Enighedens« bogsamling, og den indgår i dag i Den slesvigske Samling i Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.*

31. *Flensborg danske Skakklub.*
1946-84 ..... 1 læg.
Oprettet 1946. Jvfr. Dansk Skakklub Flensborg.

Flensborg Drenge Spejderne.
1924-26. Se Dansk Spejderkorps Flensborg (arkiv F 108).

Flensborg Foredragsforening.
1910-14. Se Foredragsforeningen for Flensborg og Omegn, arkiv F 43.

28. *Flensborg Gymnastikforening.*
1904-08 ..... 1 pk.
Oprettet 1903, hvilende fra 1908.

140. *Flensborg Handelskreds.*
1936-72 ..... 1 pk.
Oprettet 1936. 1972 sammenlagt med Flensborg Håndværkerforening til Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig.

114. *Flensborg Husmoderforening.*
1968-86 ..... 2 pk.
Oprettet 1937.
Litt.: De sydslesvigske husmoderforeningers første år (1983).
Flensborg Husmoderforening 1937-20. oktober-1962 (1962).

139. *Flensborg Håndværkerforening.*
1923-70 ..... 1 pk. 3 kartoteker
Oprettet 1923. 1972 sammenlagt med Flensborg Handelskreds (arkiv F 140) til Dansk Erhvervsforening i Sydslesvig (arkiv F 1).
Se også Håndværkets Fællesrepræsentation i Sydslesvig, arkiv F 2.
Litt.: Flensborg Haandværkerforening 1923 – 5. maj – 1948 (1948).

Flensborg Læseselskab.
1882. Se Dansk Bog-Læsekreds, Flensborg.

Flensborg Omegns Foredragsforening.
1910-14. Se Foredragsforeningen for Flensborg og Omegn arkiv F 43.

82. *Flensborg Roklub.*
1935-54 ..... 1 pk.
Oprettet 1935. Se også SdU F 141-63.
Litt.: Flensborg Roklub. 28. juni. 1935-1985. (1985).

Flensborg Sporskifte Ungdomsforening. Flensburg Weiche.
1948-68. Se SdU F 141-63.
Oprettet 1947.

41. *Flensborg Sygeplejeforening.*
1914-73 ..... 2 pk.
Oprettet 1913.

Litt.: Flensborg Sygeplejeforening 1913-1938 (1938).
Flensborg Sygeplejeforening 1913-1963 (1963).
Ilse Kürstein: Flensborg Sygeplejeforenings 60 års jubilæum (1973).

79. *Flensborg Ungdomsforening.*
1919-71 ..... 3 pk.
Oprettet 1912. Hvilende fra 1971.

83. *Flensborg Yacht-Club e.V.*
1943-55 ..... 1 pk.
Oprettet 1946. Se også SdU F 141-62.

77. *Flensborg Y's Men's Club.*
1958-90 ..... 23 pk.
Oprettet 1968/1970.

7. *Flensburg-Husum-Tönninger Eisenbahn-Gesellschaft*
1837-1979 ..... 1 pk.
Kopier.

42. *Flensburg Schiffergelag.*
1929-54 ..... 1 pk.
Tryksager og fotos.

Flensburger Wählerverband SSW/SPF.
1951-54. Se SSW Byrådsgruppen i Flensborg (arkiv F 107).

Fockbæk Ungdomsforening.
1954-56. Se SdU F 141-70.

43. *Foredragsforeningen for Flensborg og Omegn.*
1908-14 ..... 1 pk.
Oprettet 1908. Opløst januar 1909 og videreført som »Flensborg Foredragsforening« og »Flensborg Omegns Foredragsforening«.
Litt.: Hans Schultz Hansen: Danskheden i Sydslesvig som folkelig og national bevægelse (1990) s. 325-334.

26. *Foredragsforeningen i Flensborg.*
1873-84 ..... 1 pk.
Oprettet 1873 med udgangspunkt i foreningen »Enigheden« (F 40).
Hvilende fra slutningen af 1880'erne.

Den største danske forening i Flensborg i tiden før 1. Verdenskrig var Foredragsforeningen for Flensborg og Omegn, *stiftet 14. oktober 1908. 1908/09 kunne den mønstre 858 medlemmer i Flensborg by og 439 i landdistrikterne. Foreningens arkiv er velbevaret og tegner et anskueligt billede af den energiske virksomhed (arkiv F 43).*

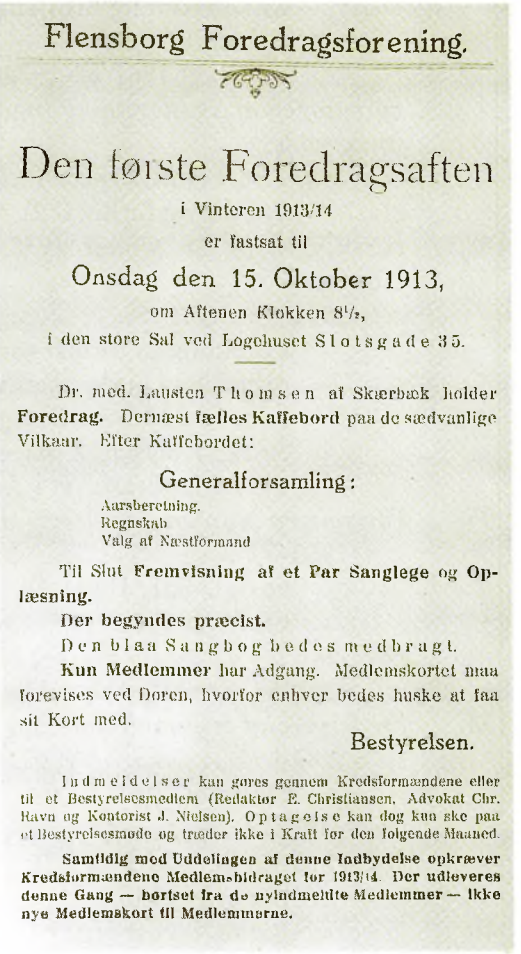

Flensborg Foredragsforening.

Den første Foredragsaften

i Vinteren 1913/14

er fastsat til

Onsdag den 15. Oktober 1913,

om Aftenen Klokken 8½,

i den store Sal ved Logehuset Slotsgade 35.

Dr. med. Lausten Thomsen af Skærbæk holder **Foredrag.** Dernæst **fælles Kaffebord** paa de sædvanlige Vilkaar. Efter Kaffebordet:

Generalforsamling:

Aarsberetning.
Regnskab
Valg af Næstformand

Til Slut **Fremvisning af et Par Sanglege og Oplæsning.**

Der begyndes præcist.

Den blaa Sangbog bedes medbragt.

Kun Medlemmer har Adgang. Medlemskortet maa forevises ved Døren, hvorfor enhver bedes huske at faa sit Kort med.

Bestyrelsen.

Indmeldelser kan gøres gennem Kredsformændene eller til et Bestyrelsesmedlem (Redaktør E. Christiansen, Advokat Chr. Ravn og Kontorist J. Nielsen). Optagelse kan dog kun ske paa et Bestyrelsesmøde og træder ikke i Kraft før den følgende Maaned.

Samtidig med Uddelingen af denne Indbydelse opkræver Kredsformændene Medlemsbidraget for 1913/14. Der udleveres denne Gang — bortset fra de nyindmeldte Medlemmer — ikke nye Medlemskort til Medlemmerne.

29. *Foreningen af danske sydslesvigere i Danmark.*
1946-70 ..... 1 pk.
Oprettet 1945. Ophævet 1970.
Se også landsarkivet i Aabenraa.

39. *Foreningen af dansksindede sydslesvigske Krigsdeltagere 1914-18 og 1939-45. (DSK).*
1948-85 ..... 1 pk.
Oprettet 1946. Opløst 1985.

44. *Foreningen af Sydslesvigs Studerende. FSS.*
1949-72 ..... 40 pk.
Oprettet 1949. Opløst 1972.

Litt.: Front og Bro. Tidsskrift for ny folkelighed. 1950-62.
FSS-Nyt 1961/62-1972/73.

Foreningen af Sydslesvigske Ingeniører og Ingeniørstuderende.
1963. Se Håndværkets Fællesrepræsentation i Sydslesvig (arkiv F 2).

148. *Foreningen af 25. januar 1930.* Det sydslesvigske Udvalg.
1930-35 ..... 1 pk.
Foreningens formål var at yde lån til landmænd som hjælp til erhvervelse af landejendomme i Mellemslesvig.
Se også Slesvigsk Kreditforening arkiv F 147 og landsarkivet i Aabenraa.

95. *Foreningen Norden. Sydslesvig-afdeling.*
1953-89 ..... 19 pk.
Se også SdU F 141-58.
Oprettet 1964.

Foriining for nationale Frashe, Nibøl-Dedsbøl.
1948-53. Se SSW Nibøl-Dedsbøl (arkiv F 18).

133. *Frederiksstad Husmoderforening*, Friedrichstadt.
1947-69 ..... 1 bd.
Oprettet 1947.

Frederiksstad Ungdomsforening, Friedrichstadt.
1948-79. Se SdU F 141-76.
Oprettet 1948.

46. *Friedrichsgarde*, Flensborg.
1843 ..... 1 læg
Oprettet 1743. Tryksag.

Frit Folkeligt Forum (FFF).
1984-87. Se Vilhelm Tams Jørgensens arkiv P 286.
Debatforum til fremme af fornyelse i foreningslivet i Sydslesvig.

10. *Frivilligt Drenge-Forbund (FDF) Satrup.*
1962 ..... 1 læg
Oprettet 1962.

Fælleslandboforeningen for Sydslesvig.
1947ff. Se Landboforeningen for Flensborg og

Omegn, F 129, Landboforeningen for Gottorp amt, F 145 og Hans Mathiesens arkiv, P 293.

48. *Gamles Værn*, Flensborg.
1923-69 ..... 1 pk.
Oprettet 1921.

Garding Ungdomsforening.
1953-78. Se SdU F 141-76.
Oprettet 1952.

Gelting-Gulde-Stausmark Ungdomsforening.
1965-72. Se SdU F 141-64.

Gettorp Ungdomsforening, Gettorf.
1948-77. Se SdU F 141-71.

49. *Glaser- und Snitkeramt*, Flensborg.
1594 ..... 1 bd.

Gottorp Spillemænd, Schleswig.
1951-61. Se Emil Schrøders arkiv P 318.

50. *Grænseforeningen*, København.
1921-69 ..... 1 pk.
Oprettet 1920. Se i øvrigt foreningens arkiv i Rigsarkivet, Carsten Mogensens arkiv P 271 og Peter Michaelsens arkiv P 298.

Gulde Ungdomsforening.
1952. Se SdU F 141-72.

Handelslærlingeudvalget for Sydslesvig.
ca. 1960-65. Se Flensborg Handelskreds (arkiv F 140).

Hanved-Ellund Ungdomsforening, Handewitt.
1962-64. Se SdU F 141-64.

Harreslev Blæserkor, Harrislee.
1927-28. Se Niels Kjems'arkiv P 295.

Harreslev Kvindeforening, Harrislee.
se Den slesvigske Kvindeforening arkiv F 99.

51. *Harreslev Ungdomsforening*, Harrislee.
1922-54 ..... 2 bd.
Oprettet 1921. Se også Niels Kjems' arkiv P 295 og SdU F 141-64.
Litt.: Harreslev Ungdomsforening 1921-1961 (1961).
Harreslev Ungdomsforening 1921-1971 (1971).

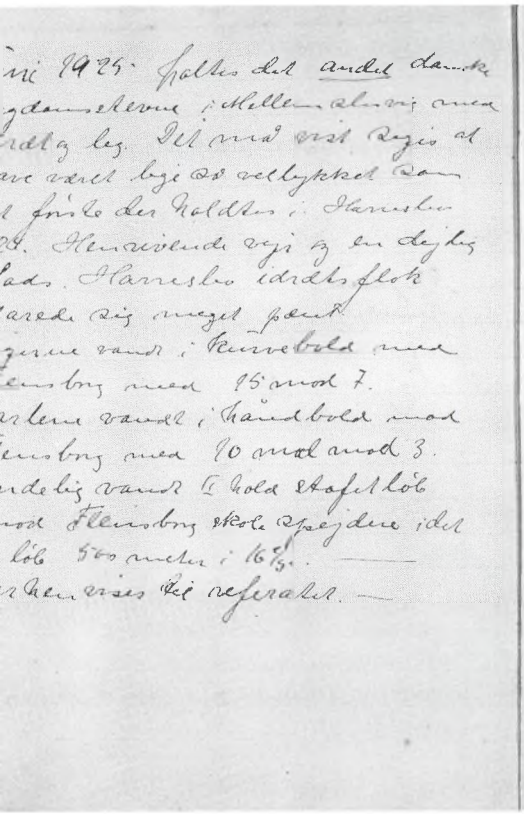

Idrætsfloksen 1925.

Gymnasterne 1925.

Efter 1920 holdt den danske foreningskultur sit indtog i enkelte landsogne i Sydslesvig uden for Flensborg. Der blev oprettet danske ungdomsforeninger i Harreslev, Jaruplund, Langbjerg, Ladelund, Slesvig, Tarup og Valsbøl. Harreslev Ungdomsforening blev dannet den 11. december 1921. Protokollen beretter om de typiske aktiviteter: møder, foredrag, oplæsninger, fodbold, gymnastikopvisninger, dilettant, folkedans m.v. og om store ungdomsstævner med op til 500 deltagere. På udsnitttet her skildrer vandrelærer Niels Kjems ungdomsstævnet i 1925. Der er vedføjet fotos af idræts- og gymnastholdene. (arkiv F 51)

Hatlund Ungdomsforening, Hattlund.
1953-69. Se SdU F 141-64.

Hatsted Ungdomsforening, Hattstedt.
1953-69. Se SdU F 141-76.

137. *Heimdals Studenterhuefond*, København.
1953-85 ..... 1 pk.
Oprettet 1952. Fonden uddeler huer til Duborg Skolens studenter.

52. *Herrenschneider-Innung, Husum.*
1934-60 ..... 1 pk.

109. *Historisk Samfund for Sønderjylland, Sydslesvigs Amtskreds.*
1956-87 ..... 4 pk.
Se også foreningens arkiv i landsarkivet i Aabenraa.

Hohn herreds Ungdomsforening. Gettorf-Kiel-Pries.
1947-56. Se SdU F 141-71.
Oprettet 1947.

Hostrup Ungdomsforening.
1957-69. Se SdU F 141-72.

Husby Ungdomsforening.
1947-69. Se SdU F 141-64.

94. *Husby Ungdoms- og Gymnastikforening.*
1947-71 ..... 2 pk.
Oprettet 1947. Hvilende 1971.

Husum cricketklub.
1967-78. Se SdU F 141-77.

Husum Håndværkerforening.
1947-65. Se Håndværkets Fællesrepræsentation i Sydslesvig (arkiv F 2).

Husum Idrætsforening.
1954-65. Se SdU F 141-77.

Husum Omegn Landboforening.
O. 1979 sammenlagt med Ejdersted Landboforening til Landboforeningen for Husum og Ejdersted amter, se dér (arkiv F 146).

Husum Ungdomsforening.
1946-68. Se SdU F 141-76.
Oprettet 1948.

Hørnum Ungdomsforening, Sylt.
1947-70. Se SdU F 141-67.

2. *Håndværkets Fællesrepræsentation i Sydslesvig*, Flensborg.
1947-67 ..... 9 pk.
Oprettet 1947.

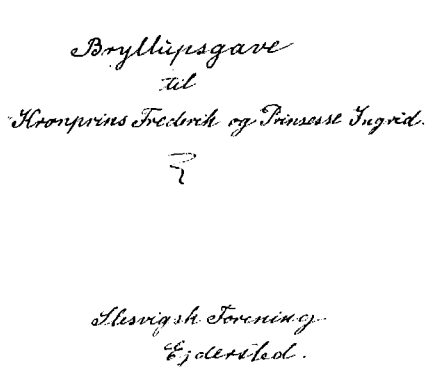
Bryllupsgave
til
Kronprins Frederik og Prinsesse Ingrid.

Slesvigsk Forening
for
Ejdersted.

Den slesvigske Forening *var mindretallets politiske og kulturelle organisation fra 1920 til 1946. Foreningen havde hovedsæde i Flensborg, men der var også afdelinger i landdistrikterne, i Slesvig og Tønning. Den slesvigske Forening for Ejdersted var grundlagt i december 1932. I 1935 blev samlet ind til en bryllupsgave til kronprins Frederik og prinsesse Ingrid. Listen opregner 72 bidragydere. (arkiv F 134)*

Idrætsforening Ejderen, Rendsborg.
1958-77. Se SdU F 141-71.

78. *Idrætsforeningen Stjernen*, Flensborg.
1948-90 ..... 26 pk. 4 kartoteker
Oprettet 1948.
Se også SdU F 141-61.

Isted Ungdomsforening, Idstedt.
1951-69. Se Dansk Ungdomsforening for Isted og Omegn (arkiv F 14).

Jaruplund Ungdomsforening, Jarplund.
1931-76. Se SdU F 141-65.
Oprettet 1928.

Jernved Ungdomskreds, Gettorf, Kiel-Pries.
1948-77. Se SdU F 141-71.

Jungfrasj Seelsjab, Risum.
1948-52. Se SdU F 141-68.

Jydbæk Ungdomsforening, Jübek.
1958-69. Se SdU F 141-72.

Kappel Ungdomsforening, Kappeln.
1947-77. Se SdU F 141-73.
Oprettet 1947.
Litt.: Kappel Ungdomsforening 25 år. 6. nov. 1947 - 6.nov. 1972 (1972).

Karby Ungdomsforening.
1950-69. Se SdU F 141-73.
Oprettet 1949.

Karlum Ungdomsforening.
1948-77. Se SdU F 141-68.

Kejtum Ungdomsforening, Keitum.
1948-77. Se SdU F 141-68.
Oprettet 1948.
Kiel-Pries Ungdomsforening.
1948-77. Se SdU F 141-71.
Oprettet 1953.

11. *Det kirkelige Kvindearbejde.*
1954-72 ..... 1 pk.
Oprettet 1954. Ophørt 1972.
Kirkeligt Samfund for Flensborg og Omegn.
1900-1905. Se Kirkearkiver K 21.
Kisby Ungdomsforening, Kiesby.
1953-69. Se SdU F 141-73.
Klægsbøl Ungdomsforening, Klixbüll.
1949-68. Se SdU F 141-68.
Kobbermølle Ungdomsforening, Kupfermühle.
1946-74. Se SdU F 141-65.
Komiteen for Sønderjydske Børns Landophold.
1919. Se Niels Uldalls arkiv P 224.

105. *Kristelig Forening for Unge Kvinder i Flensborg. KFUK. Flensborg.*
1920-76 ..... 9 pk.
Oprettet 1920.
KFUM Spejderne i Flensborg.
1921-22. Se Dansk Spejderkorps Flensborg (arkiv F 108).

111. *Kristelig Forening for Unge Mænd/Kvinder i Sydslesvig. KFUM og KFUK i Sydslesvig. Kredsudvalget.*
1948-86 ..... 18 pk.
Oprettet 1948. Se også SdU F 141-43 samt Helge Heinsens arkiv P 283.

53. *Kær Herreds Ungdomsforening*, Ladelund.
1934-73 ..... 2 bd.
Oprettet 1934. Se også Gustav Lindstrøms arkiv P 259 samt SdU F 141-68.

54. *König Frederik VII Garde in Flensburg.*
1834-68 ..... 2 bd.
Oprettet 1855 ved navneændring af Christians Garde, se dér (F 36).

129. *Landboforeningen for Flensborg og Omegn.*
1865-1987 ..... 5 pk.
Oprettet 1865.
Litt.: Landbovirke omkring Flensborg fjord gennem 100 år. Landboforeningen for Flensborg og omegn. Vis Herreds Landboforening. 1866-1966. (1966).

145. *Landboforeningen for Gottorp amt.*
1951-83 ..... 1 pk.
Oprettet 1951.

146. *Landboforeningen for Husum og Ejdersted amter.*
1948-81 ..... 1 pk.
Oprettet o. 1979 ved sammenlægning af Husum Omegn og Ejdersted landboforeninger (oprettet 1948).

Landboforeningen for Sydangel.
se Landboforeningen for Gottorp amt (F 145) samt Christen Hansens arkiv P 306.
Litt.: Mads Fr. Madsen: Christen Hansen og Landboforeningen for Sydangel i Sydslesvig (1986).

Langballe Ungdomsforening, Langballig.
1949-69. Se SdU F 141-65.

113. *Det lille Teater, Flensborg.*
1968-91 ..... 33 pk.
Oprettet 1966.
Litt.: Egon Rasmussen: Det lille Teater (1976).
Knud Fanø: Det lille Teater 1966-1991 (1991).

Lindholm Ungdomsforening.
1956-77. Se SdU F 141-68.

List Ungdomsforening, Sylt.
1949-72. Se SdU F 141-68.

Lyksborg Ungdomsforening, Glücksburg.
1947-75. Se SdU F 141-65.
Oprettet 1946.

Lyngby fadderskab for Stenfelt og Ulsnæs.
1949-65. Se Anders Vedel Villumsens arkiv P 301.

Læk Ungdomsforening, Leck.
1946-78. Se SdU F 141-69.
Oprettet 1946.
Løjt og Omegns Ungdomsforening, Loit.
1946-49. Se SdU F 141-74.
Mandolinklubben »Elverhøj«, Flensborg.
1936-47. Se SdU F 141-61.
Mandolinklubben »Sommerfugl«, Flensborg.
1946-48. Se SdU F 141-61.
Medelby Ungdomsforening.
1946-65. Se SdU F 141-69.

101. *Mergelungsverband Haurup, Hüllerup und Wanderup.*
1896-1901 ..... 1 pk.

Mergelverband für Handewitt und Umgegend.
1935-56. Se Johs. Christiansens arkiv P 281.
Opløst 1956.
Moldened Ungdomsforening, Moldenit.
1956-67. Se SdU F 141-74.
Oprettet 1957.

55. *Musikforeningen i Flensborg.*
1850'erne ..... 1 pk.

Møllebro Ungdomsforening, Mühlenbrück.
1947-73. Se SdU F 141-65.

91. *Mørvig Ungdomsforening*, Mürwik.
1956-74 ..... 1 pk.
Oprettet 1956. Se også SdU F 141-61.
Mårkær Ungdomsforening, Mohrkirchen.
1947-69. Se SdU F 141-73 og Mårkær skolekrønike I 7.

56. *N.S.D.A.P. Flensburg.*
1932-33 ..... 1 pk.
Kopier.

116. *N.S.D.A.P. Löwenstedt.*
1936-37 ..... 1 pk.

Nibøl Ungdomsforening, Niebüll.
1948-77. Se SdU F 141-69.

76. *Nykirke Ungdomsforening*, Neukirchen.
1947-71 ..... 2 pk.
Se også SdU F 141-69.

102. *Ny Skovkro andelsmejeri*, Neu Holzkrug.
1889-1902 ..... 1 pk.
Oprettet 1889.

45. *»Odin« - Foreningen Odin, Flensborg.*
1920-57 ..... 1 pk.
Oprettet 1920. Forening af danske statsborgere til varetagelse af deres interesser. Genoplivelse af lignende forening fra 1897.

Oksbøl Ungdoms- og Idrætsforening, Oxbüll.
1957-68. Se SdU F 141-65.

Oversø Ungdomsforening, Översee.
1948-69. Se SdU F 141-65.

Padborg Kommunalforening.
1929. Se arkiv D c 3. Tryksager.

Padborg Ungdoms- og Foredragsforening.
1930. Se arkiv D c 3. Tryksager.

Petersburger Club, Struxdorf.
1857-63. Se Clubgesellschaft zu Petersburg (arkiv 154).

Radio-Klubben for Padborg og Omegn.
1930. Se arkiv D c 3. Tryksager.

Ravnkær Ungdomsforening, Rabenkirchen.
1950-62. Se SdU F 141-73.

124. *Rendsburg-Büdelsdorf Husmoderforening.*
1947-78 ..... 2 bd.
Oprettet 1947. Ophævet 1988.
Derefter samarbejde med Rendsborg-Fockbæk Husmoderforening.

Rendsborg-Bydelsdorf Ungdomsforening.
1946-78. Se SdU F 141-71.
Oprettet 1947.

Rendsborg Roklub.
1946-78. Se SdU F 141-71.

Risby Ungdomsforening, Rieseby.
1958-77. Se SdU F 141-71.

93. *Rude Ungdomsforening*, Flensborg.
1958-64 ..... 1 pk.
Oprettet 1958 under navnet Ungdomsforening Flensborg Syd.
Ophævet o.1964. Se også SdU F 141-61.

90. *Sandbjerg Ungdomsforening*, Flensborg.
1957-67 ..... 1 pk.
Oprettet 1957. Se også SdU F 141-61.

57. *Sangforeningen Sønderjylland*, Flensborg.
1920-61 ..... 1 pk.
Oprettet 1920.

Satrup Ungdomsforening.
1948-77. Se SdU F 141-66.
Se også Satrup skolekrønike I 31.
Oprettet 1947.

Sieseby-Søby Ungdoms- og Idrætsforening.
1947-48. Se SdU F 141-71.

Skovby Ungdomsforening, Schuby.
1968-72. Se SdU F 141-73.
Oprettet 1967.

81. *Skydeklubben for Flensborg amt og by.*
1971-80 ..... 1 bd.

Skydeklubben »To Løver«, Flensborg.
1931-52. Se SdU F 141-61.
Oprettet 1931.

3. *Slesvig Husmoderforening.*
1946-79 ..... 2 pk.
Oprettet 1946.

Slesvig Håndværkerforening.
1947-66. Se Håndværkets Fællesrepræsentation i Sydslesvig (arkiv F 2).

Slesvig Idrætsforening.
1947-77. Se SdU F 141-75.
Oprettet 1947.

Slesvig Roklub.
1961-77. Se SdU F 141-74.
Oprettet 1961.

59. *Slesvig Ungdomsaftenskole.*
1947-51 ..... 1 pk.
Oprettet 1947. Ophævet 1951.

117. *Slesvig Ungdomsforening.*
1926-89 ..... 4 pk.
Oprettet 1922. Se også SdU F 141-75, Jørgen Jørgensens arkiv P 260 og Svend Johannsens arkiv P 201.

Valget af Bestyrelse den 20. Maj 1946.

Efter at Militærregeringen i den britiske Besættelseszone havde givet Tilladelse til de forberedende Arbejder for Oprettelsen af „Sydslesvigsk Forening" afholdt „Den slesvigske Forening, Distrikt Zarnplund, Generalforsamling med Valg af Bestyrelse til „Sydslesvigsk Forening Zarnplund".

Som Bestyrelse blev valgt

1. Johann Budach	med	58	Stemmer
2. Sig Kristensen	"	49	"
3. Georg Büchert junior	"	47	"
4. Meta Roh	"	45	"
5. Erich Büchert, Zarnplundgaard	"	41	"
6. Johanne Budach	"	38	"
7. A. Lorenz Büchert senior	"	33	"

Som Suppleanter staar med de næst højeste Stemmetal:

Anne Jacobsen og Christian Jürgensen

Som Tillidsmand for Oversø og Omegn blev Jos Brodersen foreløbig staaende, indtil en stedlig Forening der bliver oprettet.

Litt.: Slesvig Ungdomsforening. 1922 - 18. december - 1982 (1982).

Slesvig Ungdomskreds.

1926-28. Se Slesvig Ungdomsforening (arkiv F 117).

60. *Slesvigsk-Automobil-Club.*

1960-63 ..... 1 pk.

147. *Slesvigsk Kreditforening.*

1924-57 ..... 1 pk.

Oprettet 1927 (forløber 1924-25).

Litt.: Slesvigsk Kreditforening gennem 50 år (Flensborg 1977).

6. *Den slesvigske Forening. Overdirektionen i Flensborg.*

1849-51 ..... 2 bd.

Oprettet 1849. Ophævet 1852.

Litt.: Jørgen Witte: Den slesvigske Forening 1849-52, Sønderjyske Årbøger 1975. Samme: Den slesvigske Forening 1849-52. Et supplement. ibd. 1976.

134. *Den slesvigske Forening. Ejdersted.*

1935 ..... 1 læg

20. *Den slesvigske Forening. Flensborg.*
Den udvidede bestyrelse. Fællesforeningen. Fællesrådet. Folkerådet.

1920-46 ..... 1 bd. 1 pk.

Kopier. Se også Carsten Mogensens arkiv P 271.

5. *Den slesvigske Forening. Den danske byrådsgruppe i Flensborg.*

1924-33 ..... 1 bd.

Se også L.P.Christensens arkiv (i Flensborg Avis' arkiv).

←

Efter den tyske kapitulation den 8. maj 1945 oplevede de danske foreninger en lavineagtig tilstrømning af nye sympatisører. Men der var mange hindringer at overvinde. Alle nye foreninger skulle godkendes af de britiske militærmyndigheder. I Jaruplund begyndte man at forberede en ny Sydslesvigsk Forening, *så snart der forelå tilladelse fra englænderne i maj 1946. Den ny forening byggede videre på den tidligere Slevigske Forening. (arkiv F 106)*

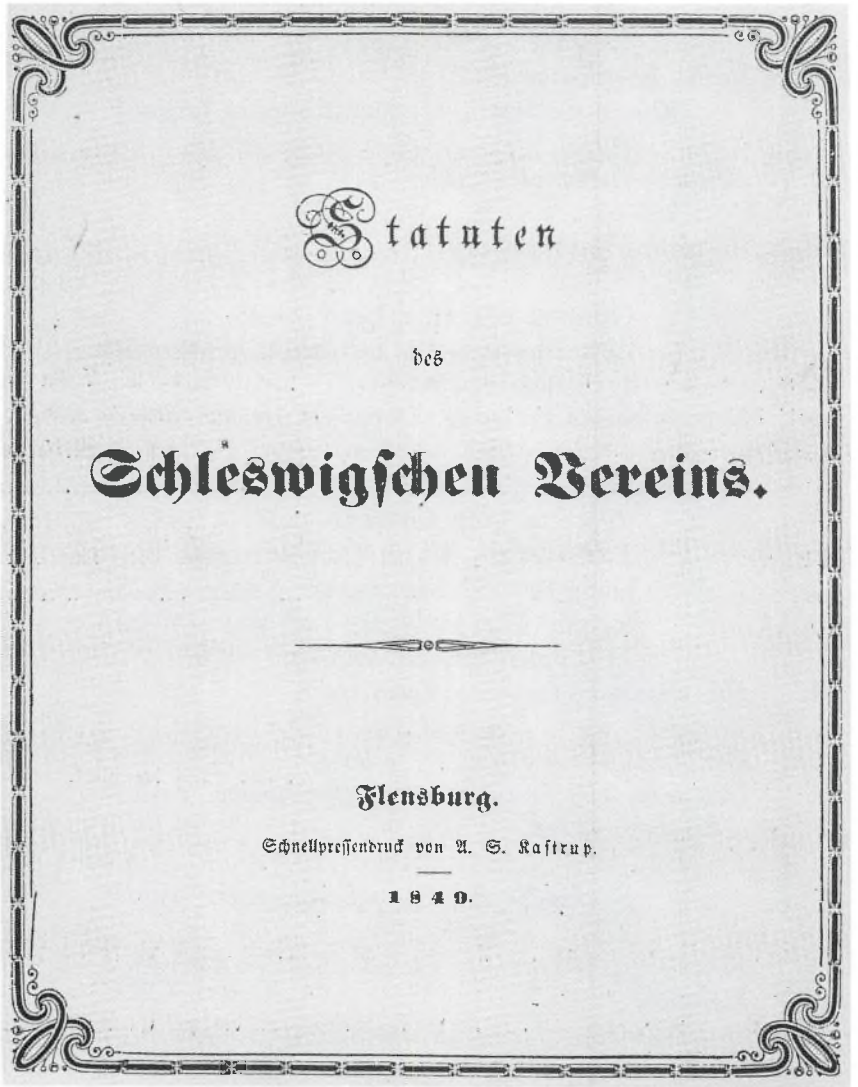

Statuten

des

Schleswigſchen Vereins.

Flensburg.

Schnellpreſſendruck von A. S. Kaſtrup.

1840.

4. *Den slesvigske Forening. Flensborg. 2. distrikt.*
1927-37 ..... 1 bd.

153. *Den slesvigske Forening. Flensborg. 8. distrikt.*
1931-39 ..... 1 bd.

Den slesvigske Forening. Gottorp-afdelingen.
1920-38. Se P. Lassens arkiv P 313.

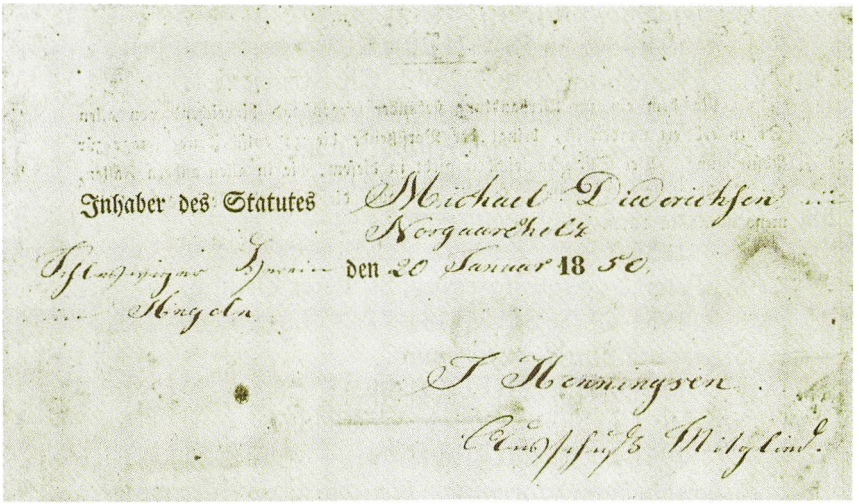

Den slesvigske Forening *i Flensborg blev dannet den 28. oktober 1849 som en koalition af anti-slesvig-holstenske kræfter. I oplandet blev der oprettet flere lokalforeninger. På Angel dannedes en lokalforening den 13. januar 1850 af 27 mænd fra egnen omkring Stenbjerg. Et af medlemmerne var skibsbygmester Michael Diederichsen fra Norgaardholz. Statutterne findes endnu i hans privatarkiv (arkiv P 192). De supplerer medlemsprotokollen i hovedforeningens arkiv (arkiv F 6).*

118. *Den slesvigske Forening/Sydslesvigsk Forening. Kobbermølle distrikt.*
1946-47 ..... 1 læg

Den slesvigske Forening. Nibøl.
1945-46. Se Sydslesvigsk Forening Nibøl (arkiv F 17).

150. *Den slesvigske Forening for Valsbøl og Omegn.*
1933-34 ..... 1 bd.
Oprettet 1933.

99. *Den slesvigske Kvindeforening.*
1922-69 ..... 2 pk.
Oprettet 1922.
Se også Anna Kjems' arkiv P 295.
Litt.: Den slesvigske Kvindeforening 1922-1972 (1972).

30. *Soldater-pakkeudvalget.*
1936-43 ..... 2 pk.
Oprettet 1939.

Sozialdemokratische Partei Flensburg. SPF.
1946-54. Se SSW (I 20), SSW byrådsgruppen i Flensborg (F 107), W.L.Christiansens arkiv (P 220) og Samuel Münchows arkiv (P 174).
Stapelholm Ungdomsforening, Drage.
1956-74. Se SdU F 141-77.

58. *St. Knuds-Gildet, Flensborg.*
1855-1947 ..... 7 pk.

St. Peter Ungdomsforening, St. Peter Ording.
1954-69. Se SdU F 141-77.
Stedesand Ungdomsforening.
1961-70. Se SdU F 141-69.
Stenfelt Ungdomsforening, Steinfeld.
1951-69. Se SdU F 141-74.
Stjernen, idrætsforening, Flensborg. se Idrætsforeningen Stjernen, Flensborg, arkiv F 78.
Store Vi Ungdomsforening, Groβenwiehe.
1954-66. Se SdU F 141-66.
Oprettet 1953.

73. *Strukstrup Frivilligt Drenge Forbund (FDF) og Frivilligt Pige Forbund (FPF)*, Struxdorf.
1968-69 ..... 1 bd.
Oprettet 1968.
Strukstrup Ungdomsforening.
1948-67. Se Thumby-Strukstrup Ungdomsforening.
Svavsted Ungdomsforening, Schwabstedt.
1955-69. Se SdU F 141-77.
Se også Ejder-Viking.
Sydslesvig-Hjælpen. Fordelingsudvalget.
1945-48. Se Hans Mathiesens arkiv P 293.

→

Det danske St. Knudsgilde *i Flensborg opstod sidst i 1830'erne med udgangspunkt i det bestående St. Johannes skyttegilde. Navnet skulle minde om det forlængst ophævede middelalderlige St. Knudsgilde. I mellemkrigsårene 1850-63 oplevede gildet en blomstring. Kong Frederik VII var medlem. Han deltog flere gange i skydningerne og blev skyttekonge i 1859.*

I St. Knudsgildets arkiv (F 58) findes bla. dette aktiebrev fra 1860. Gildets segl bærer kong Christian VIII's monogram og Flensborgs byvåben.

Actie

der

St. Knudsgilde in Flensburg.

2. Serie. No. 25

Inhaber dieser Actie,

Herr Jens Sorensen.

hat an **die St. Knudsgilde in Flensburg** fünf Reichsthaler gegen 4 pCt. jährlicher Zinsen, vom 1sten Januar 1861 anzurechnen, eingezahlt, und ist derselbe berechtigt, an der jährlich stattfindenden Ziehung von 10 Stk. Actien zur Auszahlung Theil zu nehmen, sowie bei event. Austritt aus der Gilde die Actie als Zahlungsmittel bei Erlegung des Austrittsgeldes zu benutzen.

Flensburg, den 1 October 1860.

Die Aelterleute der St. Knudsgilde:

Joh. F. Beyer N. N. Schmidt

Zinsen berichtigt:

E. Thomsen

Druck von N. P. Hansen & Co.

Sydslesvig-Hjælpen. Fordelingscentralen i Rendsborg.

1946-48. Se Den danske Menighed i Rendsborg K 7.

136. *Sydslesvig-Hjælpens Kørselstjeneste. Kørselskontoret.*

1945-50 ..... 1 pk.

Se også Paul Dencher Knudsens privatarkiv P 263.

74. *Sydslesvig-Hjælpens Tøjfordeling. Nykirke distrikt.* Neukirchen.

1946-49 ..... 1 pk.

131. *Sydslesvig-Hjælpens Tøjfordeling. Satrup distrikt.*

1947-51 ..... 1 pk.

61. *Sydslesvigs danske Kunstforening.*

1950-70 ..... 5 pk.

Oprettet 1952.

141. *Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger*, Flensborg.

1923-81 ..... 81 pk.

Oprettet 1923 under navnet »De mellemslesvigske Ungdomsforeninger«. 1924 navneændring til »De sydslesvigske Ungdomsforeninger«. 1947 navneændring til »Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger«. *Litt.:* Fr. Wingender (red.): Dansk Ungdom i Sydslesvig. Sydslesvigs danske Ungdomsforeningers jubilæumsskrift 1923-1948 (1948).

Treklangen, årgang 1ff, 1952ff.

89. *Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger. Flensborg amts hovedkreds.*

1965-76 ..... 2 pk.

Oprettet 1947.

87. *Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger. Flensborg bys hovedkreds.*

1951-58 ..... 1 pk.

Oprettet 1947.

86. *Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger. Gottorp amts hovedkreds.*

1948-55 ..... 1 bd.

Oprettet 1947.

" DE SYDSLESVIGSKE UNGDOMSFORENINGER"

Meddelelse om Virksomheden i ..Juni...Maaned 19.46.

1) Foreningens Navn: Tarup Ungdomsforening
2) " Formand: J. Weber Havredorv 32
3) Medlemstallet (aktive): 30
4) " (passive): 22
5) Tilgang af nye Medlemmer: 2
6) Afgang af Medlemmer: —
7)

Datum:	Mødeart:	hvormange Deltagere:
6/6	Sport og Sang.	25
13/6	Dans og Samvær med Flensby Ungdom	ca. 160
20/6	Spadseretur og Sanglege i Tarup Skov.	19
27/6	Sport	21.

8)

Datum:	Planlagte møder i den kommende Maaned:
4/7	Sport
11/7	Møde, sidst. Siden da ole helt Unge rejser Nordpaa
18/7	Sport og en Tur til Stranden
25/7	Spadseretur

9) Formandens Bemærkning om Foreningens Arbejde, evtl. Ønsker og Krav:
Jeg håber om at Tarup Ungdomsforening bliver indbudt til alle særlige Møder der afholdes for Dansk Ungdom i Flensborg. derved kan Tarup ogsaa faae del i Foredrage, Kulturelle Møder o.s.v. og eder behoves ikke at skulle Foredragsholdere herud.

J. Weber.
(Underskrift)

Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger *blev oprettet i 1923 og har siden været »paraplyorganisation« for de mange tilsluttede enkeltforeninger. SdU's arkiv rummer et meget bredt materiale til dansk foreningshistorie. Siden de første år er der årligt indhentet oplysninger om arbejdet i de enkelte foreninger. Skemaet her fortæller om arbejdet i* Tarup Ungdomsforening *i juni måned 1946. (arkiv F 141-66)*

32. *Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger. Husum-Ejdersted amters hovedkreds.*
1956-66 ..... 1 bd.
Oprettet 1947.

85. *Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger. Sydtønder amts hovedkreds.*
1947-56 ..... 1 pk.
Oprettet 1947.

151. *Sydslesvigs landboungdom.*
1970-80 ..... 1 bd.
Oprettet 1970. Opløst 1980.

Sydslesvigsk Erhvervsfond.
1936-77. Se SdU F 141-44. Se også Niels Bøgh Andersens arkiv P 282-4 og Niels Kjems' arkiv P 295.

155. *Sydslesvigsk Forening. Aventoft/Viding herred.*
1950-78 ..... 1 bd.

128. *Sydslesvigsk Forening. Bredsted.* Bredstedt.
1950-86 ..... 3 pk.

Sydslesvigsk Forening. Ekernførde.
se Dansk Sekretariat Egernførdes arkiv.

19. *Sydslesvigsk Forening. Flensborg. Forretningsudvalg og hovedstyrelse. Den udvidede bestyrelse.*
1946-53 ..... 2 pk.
Kopier.
Se også Niels Bøgh Andersens arkiv P 282, W.L.Christiansens arkiv P 220, Lars H. Schuberts arkiv P 218, Frants Thygesens arkiv P 312 og S. Münchows arkiv P 174.

62. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Flensborg by. 1. distrikt.*
1952-81 ..... 6 bd.

153. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Flensborg by. 7., 8., 9. distrikt.*
1968-88 ..... 1 bd.

63. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Flensborg by. 9. distrikt.*
1948-81 ..... 3 bd.

Sydslesvigsk Forening. Flensborg by. 12-13. distrikt.
1949-75. Se Lars H. Schuberts arkiv P 218.

103. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Flensborg by. 18. distrikt.*
1975-87 ..... 1 pk.
1987 sammenlagt med 19. distrikt.

13. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Goltoft-Brodersby.*
1948-57 ..... 1 pk.
Kopi.

Sydslesvigsk Forening, Gottorp amt.
1968-80. Se Hans Parmanns arkiv P 198.

24. *Sydslesvigsk Forening. Husum. Amts- og bystyrelsen.*
1947-74 ..... 5 bd.
Se også Lars H. Schuberts arkiv P 218 samt Dansk Sekretariat Husums arkiv.

156. *Sydslesvigsk Forening. Husum by. 1. distrikt.*
1954-78 ..... 1 pk.

23. *Sydslesvigsk Forening. Husum by. 3.-4. distrikt.*
1951-84 ..... 3 bd.

Sydslesvigsk Forening. Husum by. 5. distrikt.
1947-54. Se Lars H. Schuberts arkiv P 218.

106. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Jaruplund.* Jarplund.
1946-87 ..... 2 bd.

142. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Kappel.* Kappeln.
1946-75 ..... 2 pk.

15. *Sydslesvigsk Forening. Mårkær.* Mohrkirch W.
1956-61 ..... 1 bd.

17. *Sydslesvigsk Forening, Nibøl,* Niebüll.
1945-51 ..... 2 pk.

75. *Sydslesvigsk Forening. Nykirke.* Neukirchen.
1946-78 ..... 2 pk.

100. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Ravnkær.* Rabenkirchen.
1946-88 ..... 1 bd. 1 pk.
Oprettet 1946.

130. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Satrup.*
1945-82 ..... 8 pk.

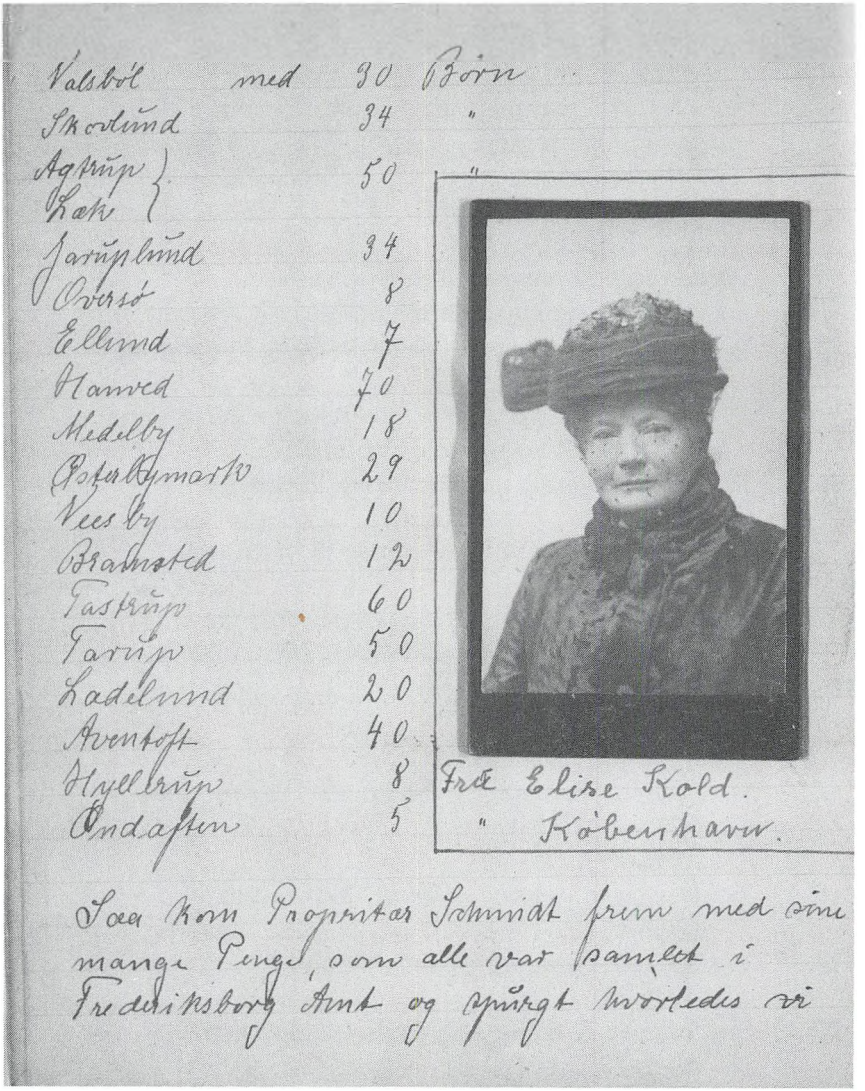

Den slesvigske Kvindeforening *blev hjulpet til verden i 1922 af kongerigske kredse og Den nordslesvigske Kvindeforening. Bag foreningen stod i øvrigt sydslesvigske kvinder fra en række landsogne, hvor der endnu var danske traditioner. Omkring 400 sluttede regelmæssigt op om møderne i mellemkrigsårene.*

Ved et møde den 8. december 1923 rådede man over en del penge indsamlet i Frederiksborg amt. De kunne bruges til en julefest for børn. Foreningens protokol opregner det antal børn, som kunne indbydes. Børnenes hjemsteder afgrænser ganske godt de landsogne, hvor det danske arbejde trivedes i disse år. Der er også blevet plads til et foto af en af foreningens venner i København. (arkiv F 99)

8. *Sydslesvigsk Forening. Sild.* Sylt.
1946 ..... 1 læg
Tryksag.
Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Slesvig by.
1969-82. Se Hans Parmanns arkiv P 198.

144. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Slesvig-Frederiksberg.*
1979-87 ..... 1 pk.

127. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Strukstrup.* Struxdorf.
1945-88 ..... 2 pk.

64. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Sønder Løgum.* Süderlügum.
1946-75 ..... 3 pk.
Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Thumby.
1945-88. Se SSF/SSW Strukstrup (arkiv F 127).

33. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Tønning.*
1945-78 ..... 2 pk.

150. *Sydslesvigsk Forening/Sydslesvigsk Vælgerforening. Valsbøl.* Wallsbüll.
1946-77 ..... 2 pk.

157. *Sydslesvigsk Handels- og Kontormedhjælperforening (HK), Flensborg.*
1947-ca. 1960 ..... 1 pk.
Se også Handelsundervisningsudvalget for Sydslesvig (arkiv I 8).
Oprettet 1947.
Sydslesvigsk Handels- og Kontormedhjælperforening (HK), Slesvig-Afdeling.
1948. Se Handelsundervisningsudvalget for Sydslesvig (I 8).

96. *Sydslesvigsk Hjemmeflid.*
1937-64 ..... 1 pk.
Se også Den slesvigske Kvindeforening arkiv F 99.
Sydslesvigsk Kreditforening.
1958-77. Se SdU F 141-44.

65. *Sydslesvigsk Nyheds-Tjeneste.*
1947-68 ..... 3 pk.
Sydslesvigsk Pressetjeneste.
1948. Se Henri Priens arkiv P 177.
143. *Sydslesvigsk Selvhjælp SSH.*
1969-84 ..... 1 pk.
Oprettet 1969. Forening med formål at skaffe midler til dansk virke i Sydslesvig.
107. *Sydslesvigsk Vælgerforening. Byrådsgruppen i Flensborg.*
1946-84 ..... 48 pk.
Se også W.L.Christiansens arkiv P 220 og Samuel Münchows arkiv P 174.
22. *Sydslesvigsk Vælgerforening. Husum by og amt.*
1958-63 ..... 1 bd.
18. *Sydslesvigsk Vælgerforening. Nibøl-Deezbüll.*
1948-53 ..... 1 pk.
Se også W.L.Christiansens arkiv P 220.
Sydslesvigsk Vælgerforening. Slesvig amt.
ca. 1968-80. Se Hans Parmanns arkiv P 198.
Sydslesvigsk Vælgerforening. Vyk/Før.
1959-61. Se W.L.Christiansens arkiv P 220.
Sydslesvigsk Vælgerforenings landssekretariat.
1948ff. Se arkiv I 20 og W.L.Christiansens arkiv P 220.
16. *Sydslesvigsk Vælgerungdom (SVU),* Flensborg. Süschleswigsche Wählerjugend.
1948-50 ..... 1 pk.
Oprettet 1949.
112. *Sydslesvigske Folkedansere,* Flensborg.
1935-74 ..... 6 pk.
Oprettet 1937.
Se også SdU F 141-61.
125. *De sydslesvigske Husmoderforeninger. Kredsbestyrelsen.*
1954-79 ..... 1 bd.
Litt.: Anne-Kjestine Jensen-Buhl: De sydslesvigske Husmoderforeningers første år (1983).

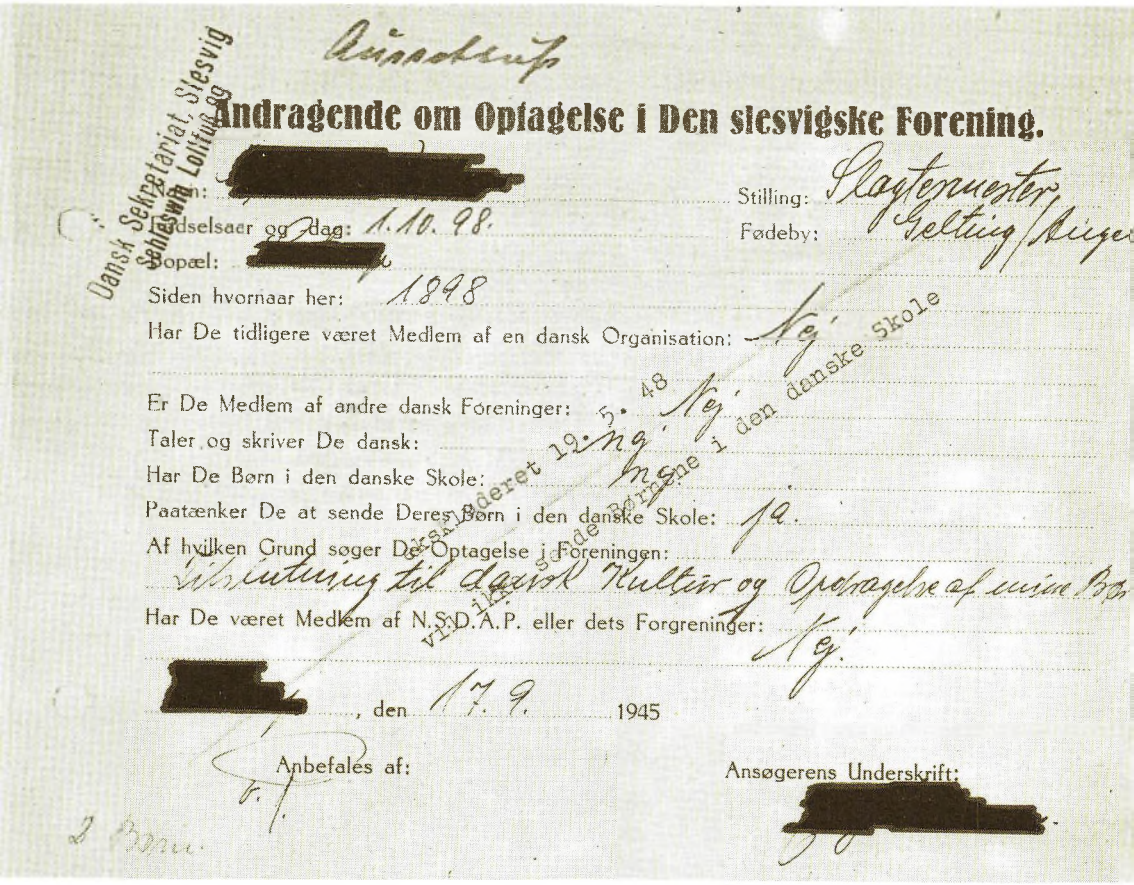

Ausschuss

Dansk Sekretariat, Slesvig
Sehleswig Lollfuß og

Andragende om Optagelse i Den slesvigske Forening.

Navn: [redacted] Stilling: Slagtermester

Fødselsaar og -dag: 1.10.98. Fødeby: Gelting/Angel

Bopæl: [redacted]

Siden hvornaar her: 1898

Har De tidligere været Medlem af en dansk Organisation: Nej

Er De Medlem af andre dansk Foreninger: Nej

Taler og skriver De dansk: nej

Har De Børn i den danske Skole: nej

Paatænker De at sende Deres Børn i den danske Skole: ja.

Af hvilken Grund søger De Optagelse i Foreningen:

Tilslutning til dansk Kultur og Opdragelse af mine Børn

Har De været Medlem af N.S.D.A.P. eller dets Forgreninger: Nej

[redacted], den 17.9. 1945

Anbefales af: Ansøgerens Underskrift: [redacted]

ekskluderet 19.5.48 vi ikke sende Børnene i den danske Skole

Optagelse i Den slesvigske Forening/Sydslesvigsk Forening forudsatte i de første år efter 1945 opfyldelse af en række betingelser. Alle der søgte om medlemskab skulle besvare en hel stribe af spørgsmål forud for den eventuelle optagelse. Titusinder af disse optagelsesandragender er bevaret.

Blanketten her er fra 1945. Ansøgeren blev først optaget i Den slesvigske Forening/ Sydslesvigsk Forening - men blev ekskluderet i 1948, da han nægtede at sende sine børn i dansk skole (arkiv F 130-4).

De sydslesvigske Husmoderforeninger: en hilsen i anledning af en fyrreårsdag (1989).

152. *Sydtønder amts landboforening.*
1951-87 ..... 2 bd.
Oprettet 1951.

123. *Sygeplejeforeningen Vesterland,* Westerland.
1964-69 ..... 1 pk.

Søby Ungdoms- og Idrætsforening, Sieseby.
1947-48. Se Sieseby-Søby Ungdoms- og Idrætsforening.

72. *Sønder Brarup-pigespejderne*. Süderbrarup.
1950 ..... 1 bd.

Sønderbrarup Ungdomsforening. Süderbrarup.
1945-77. Se SdU F 141-74.
Oprettet 1945.

Sønderjysk Arbejderforening (SAF).
1948-63. Se W.L.Christiansens arkiv P 220.

Sønderjysk Forening for Horsens og Omegn.
1950-79. Se Karen Michaelsens (Wilsons) arkiv P 299 og R.H. Thorlings arkiv P 328.

Sønderjysk Forening for Lunderskov og Omegn.
-1954. Se Peter Michaelsens arkiv P 298.

66. *Sønderjydsk Forening for Nyborg om Omegn*.
1896-1914 ..... 1 læg
Tryksager.

Sønderjysk Forening for Nysted og Omegn.
1961-62. Se Jørgen Jørgensens arkiv P 260.

12. *Sønderjydsk Forening for Rødovre og Hvidovre*.
1946-50 ..... 1 bd.
Kopi. Oprettet 1946.

149. *Sønderjydsk Forening for Aarhus og Omegn*.
1937-52 ..... 1 pk.

Sørup Ungdomsforening.
1947-77. Se SdU F 141-66.
Oprettet 1947.

Tarp Ungdomsforening.
1954-66. Se SdU F 141-66.

67. *Tarup Sangkor*.
1947-79 ..... 1 læg

Tarup Ungdomsforening.
1931-75. Se SdU F 141-66.
Oprettet 1925.

→

De sydslesvigske Husmoderforeniger er en kreds under »De danske Husmoderforeninger«, og i enkeltforeningernes protokoller kan man læse om arbejdet i Sydslesvig gennem årene. Vesterland Husmoderforening *blev dannet 1947. Den 30. september 1951 var der udflugt for 98 deltagere til Als - bla. med besøg på Dybbøl og på Vollerup Husholdningsskole. (arkiv F 122)*

30/9 51.

Vi havde en dejlig Tur til Als. Kl 5 om Morgenen startede vi herfra Westerland, efter godt at have spaaret Grænsen, var vi først hende og se Rens Efterskole, derefter kørte vi til Graasten, hvor vi spaaredes i Slotshaven, derefter gik Turen til Dybøl, hvor der først var Middagspause, derefter blev Møllen og Skanserne besøt. Saa var vi vendt paa Als hvor vi var inde og se en Efts Højskole og paa Vollerup Husholdningsskole, fik vi Kaffe og saa hele Skalen, saa gik Turen til Sønderborg hvor der var 2 Timers Ophold, og derpaa gik Turen hjem. Da vi ankom i Vi'land var vi alle trætte men glade for den dejlige Tur vi have haft paa, vi var 98 med.

Tating danske Ungdomsforening.
1954-65. Se SdU F 141-77.
Thumby-Strukstrup Ungdomsforening.
1948-67. Se SdU F 141-74.
Oprettet 1948.

126. *»To Løver«*, København.
1888-1901 ..... 1 pk.
Kopi af original i Rigsarkivet.
Litt.: Harald Jørgensen: I grænselandets tjeneste. To Løver 1888-1988 (1988).

Tolk Ungdomsforening.
1947-58. Se SdU F 141-74.
Treja Ungdomsforening.
1951-73. Se SdU F 141-74.
Oprettet 1951.
Tønning Idræts- og Ungdomsforening.
1946-78. Se SdU F 141-77.
Udvalget for sydslesvigske Lærlinge i Danmark.
ca. 1960-65. Se Flensborg Handelskreds (arkiv F 140).
Ungdomsforening Maarkær, Mohrkirchen.
1946. Se Mårkær skoles kronik (I 7).
Oprettet 1946.
Ungdomsforeningen »Ung Slesvig«
1928ff. Se Slesvig Ungdomsforening (arkiv F 117).

97. *Ungdomsforeningen Ydun,* Valsbøl, Wallsbüll.
1930-35 ..... 1 pk.
Se også SSF Valsbøl (arkiv F 150).
Oprettet 1922.

68. *Det unge Grænseværn.*
1933-75 ..... 4 bd. 3 pk.
Oprettet 1933 under navnet Det unge Grænseværn. 1940-54 navneændring til Dansk Nordisk Ungdomsforbund. Se også Niels Kjems'arkiv P 295.
Litt.: Knud Fanø, Fr. Rudbeck og Inger Bjørn Svensson: Det unge Grænseværn DUG (1983).

St. Knudsgildet i Flensborg ejer faner fra 1759 og 1859, og Borgerforeningen ejer en fane med Frederik VII's monogram. Disse gamle faner har rod i den statspatriotisme, som rådede indtil 1840'erne.

*Den følgende tids »moderne« nationalfølelse havde en anden karakter, og den dannede baggrund for en ny type foreninger. Foreningen »*Ydun*« i Flensborg fra 9. februar 1877 hører til den nye tids folkelige foreninger. Foreningens fane er vistnok den ældste bevarede fane fra en dansk-folkelig national forening i Sydslesvig. Fanen findes i Arkivet ved Dansk Centralbibliotek.*
Foto Michael Mauter.

69. *De unges Kunstkreds.*
1974-79 ..... 5 pk.
Oprettet 1976.
Utholm Ungdomsforening.
1954-65. Se Tating danske Ungdomsforening.
Valsbøl Ungdomsforening, Wallsbüll.
1931-77. Se SdU F 141-66.
Vanderup Ungdomsforening, Wanderup.
1950-73. Se SdU F 141-66.
Oprettet 1953.

70. *Verein für Handel und Industrie*, Flensborg.
1919-20 ..... 1 pk.

92. *Vesby og Omegns Ungdomsforening*, Weesby.
1952-72 ..... 1 pk.
Se også SdU F 141-66.
Oprettet 1952.

122. *Vesterland Husmoderforening*, Westerland.
1947-72 ..... 1 bd.
Stiftet 1947.
Vesterland Ungdomsforening, Westerland.
1947-78. Se SdU F 141-69.
Oprettet 1947.

115. *Voksenundervisningsnævnet for Sydslesvig.*
1969-90 ..... 30 pk.
Se også Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig, arkiv I 24.
Welt/Vollerwiek Ungdomsforening.
1956-76. Se SdU F 141-77.
Oprettet 1956.
Wyk Ungdomsforening.
1960-64. Se SdU F 141-69.

71. *Ydun*, Flensborg.
1880-1956 ..... 2 pk.
Oprettet 1877 til afløsning af de opløste foreninger »Enigheden« (F 40) og »Flensborg«. Selskabelig forening. Se også Jørgen Nielsens arkiv P 323.
Litt.: Jørgen Nielsen: Arbejder i danskhedens tjeneste (1987).

Æ Amatøer, Læk.
1978-91. Se Sigfred Andresens arkiv P 278.
Amatør-teater-gruppe.

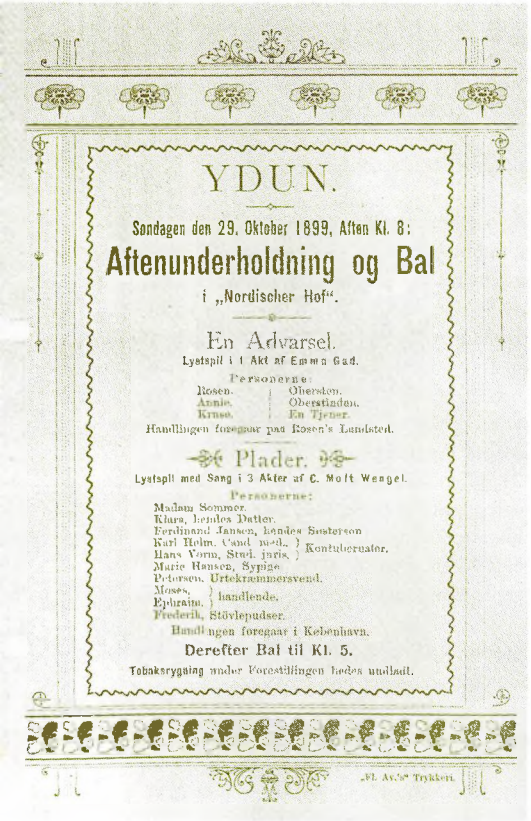

YDUN.

Søndagen den 29. Oktober 1899, Aften Kl. 8:

Aftenunderholdning og Bal

i „Nordischer Hof".

En Advarsel.

Lystspil i 1 Akt af Emma Gad.

Personerne:

Rosen. | Obersten.
Annie. | Oberstinden.
Kruse. | En Tjener.

Handlingen foregaar paa Rosen's Landsted.

Plader.

Lystspil med Sang i 3 Akter af C. Molt Wengel.

Personerne:

Madam Sommer.
Klara, hendes Datter.
Ferdinand Jansen, hendes Søsterson
Karl Helm, Cand. med., } Kontuberuater.
Hans Vorm, Stud. juris, }
Marie Hansen, Sypige
Petersen, Urtekræmmersvend.
Moses, } handlende.
Ephraim, }
Frederik, Stövlepudser.

Handlingen foregaar i København.

Derefter Bal til Kl. 5.

Tobaksrygning under Forestillingen bedes undladt.

„Fl. Av.'s" Trykkeri.

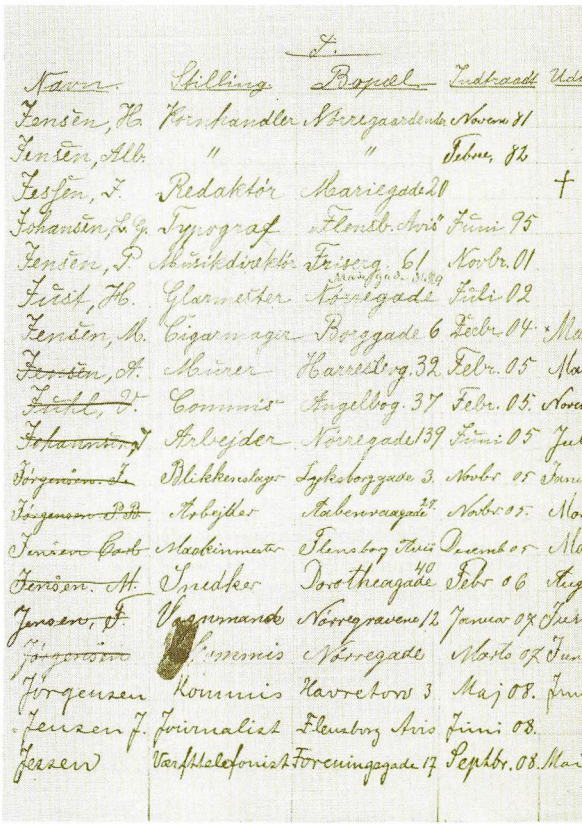

J.

Navn	Stilling	Bopæl	Indtraadt	Ud
Jensen, H.	Kornhandler	Nørregaardenter	Novem 81	
Jensen, Alb.	"	"	Febrer 82	
Jessen, J.	Redaktør	Mariegade 20		†
Johansen, L. G.	Typograf	„Flensb. Avis"	Juni 95	
Jensen, P.	Musikdirektør	Friserg. 61	Novbr. 01	
Just, H.	Glarmester	Nørregade Mariegade 31 29	Juli 02	
Jensen, M.	Cigarmager	Borggade 6	Decbr. 04	× Ma
~~Jensen, A.~~	Murer	Harresleg. 32	Febr. 05	Ma
~~Juhl, V.~~	Commis	Angelbog. 37	Febr. 05	Nove
~~Johannsen, J.~~	Arbejder	Nørregade 139	Juni 05	Ju
~~Jørgensen, J.~~	Blikkenslager	Lyksborggade 3.	Novbr 05	Jan
~~Jørgensen, P. B.~~	Arbejder	Aabenraagade 27	Novbr 05	Mo
~~Jensen, Carl~~	Maskinmester	Flensborg Avis	Decemb 05	Ma
~~Jensen, M.~~	Snedker	Dorotheagade 40	Febr 06	Aug
~~Jensen, F.~~	Vognmand	Nørregravene 12	Januar 07	Jul
~~Jørgensen~~	Commis	Nørregade	Marts 07	Jun
Jørgensen	Kommis	Havretorv 3	Maj 08.	Jun
Jensen J.	Journalist	Flensborg Avis	Juni 08.	
Jessen	Værftelefonist	Foreningsgade 17	Septbr. 08.	Mai

Efter 1864 mødte det danske foreningsliv megen modgang, men det overlevede. Den 9. februar 1877 stiftedes den selskabelige forening »Ydun« i Flensborg. Medlemskredsen kan følges i foreningens protokoller. Under »J« finder man redaktør Jens Jessen, Flensborg Avis. Foreningen afholdt sommerudflugter, baller, maskerader og dilettant-komedier, med trykt program. (arkiv F 71).

Emne- og sagregister

Andelsmejerier 28.
Arbejderforeninger 44.
Automobilklubber 31.

Biblioteks- og læseforeninger 9, 17.
Borgerforeninger/borgergarder 7, 8, 9, 10, 11, 20, 25, 34, 35, 47.
Brandforsikringsforeninger 7.

Diskussionsforeninger 20.

Elev- og studenterforeninger 14, 15, 19, 20, 22.
Erhvervsforeninger 9, 17, 18, 21, 38, 48.

Fadderskaber 26.
Fagforeninger 9, 14, 41, 45.
Filmklubber 15.
Folkedanserforeninger 42.
Foredragsforeninger 16, 17, 18, 19, 28.
Foreningen Norden 20.
Foreninger af danske statsborgere 28.
Foreninger af sydslesvigere (i Danmark) 19, 20.
Frisiske foreninger 20, 24.

Grænselandsforeninger/Sønderjyske foreninger 19, 21, 26, 34, 36, 44, 46.
Gymnastikforeninger 11, 16, 23.

Hjælpeorganisationer 25, 33, 34, 36, 42.
Husflidsforeninger 9, 41.
Husmoderforeninger 9, 11, 15, 17, 20, 28, 29, 42, 44, 45, 47.
Håndværkerforeninger 15, 16, 17, 21, 23, 29.

Idrætsforeninger 7, 9, 12, 13, 15, 17, 23, 24, 28, 29, 34, 44, 46.
Ingeniørforeninger 20.

Kirkelige foreninger 14, 18, 25.
Kreditforeninger 20, 31, 38, 41.
Kunstforeninger 36, 48.
Kvindeforeninger 21, 25, 33, 40.

Landboforeninger 15, 20, 23, 26, 38, 43.
Lokalhistoriske foreninger 23.
Lærerforeninger 11, 14.
Lærlingeforeninger 21, 46.

Mergel- og jordforbedringsselskaber 27.

Pensionistforeninger 9, 21.
Presseorganisationer 42.

Roklubber 17, 28, 29.

Sang- og musikforeninger 14, 21, 27, 29, 44.
Sejlklubber 15, 18.
Selskabelige foreninger 9, 15, 16, 18, 21, 28, 42, 47, 48, 49.
Skakklubber 12, 16.
Skoleforeninger og uddannelsesorganisationer 12, 14, 15, 22, 29, 48.
Skyde- og skytteforeninger 29, 34, 35, 47.
Slesvigsk Forening (jvfr. Vælgerforeninger) 24, 30, 31, 32, 33, 43.
Sydslesvigsk Forening 30, 31, 38, 39, 41, 43.
Soldaterforeninger 19, 33.
Spejderforeninger 12, 14, 16, 20, 25, 34, 44.
Sygeplejeforeninger 17, 43.

Teaterforeninger 26, 49.
Tunghøreforeninger 14.

Ungdomsforeninger 7, 9, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 36, 37, 38, 42, 44, 46, 48.

Velgørende foreninger 21, 25, 33, 34, 36, 42.
Vælgerforeninger (jvfr. Slesvigsk Forening) 18, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 39, 41, 42, 43.

Ældreforeninger 9, 21.

Stedregister

Sydslesvig

Sydslesvig i almindelighed 9, 11, 12, 14, 15, 19, 20, 21, 23, 25, 31, 33, 34, 36, 38, 41, 42, 44, 48

Agtrup/Achtrup 7
Amrum 7
Angel/Angeln 26, 33
Arnæs/Arnis 7
Askfelt/Ascheffel 7
Aventoft 7, 38

Borne/Boren 7, 12, 13
Brebøl/Brebel 7
Bredsted/Bredstedt 7, 38
Brodersby 39
Bydelsdorf/Büdelsdorf 9, 28

Damholm/Dammholm 9
Dedsbøl/Deezbüll 20, 42
Drage 34

Egernførde/Eckernförde 15, 38
Ejdersted/Eiderstedt 15, 23, 24, 26, 31, 38
Ellund 21
Engelsby, Flensborg 15

Flensborg amt 7, 9, 11, 12, 17, 18, 20f, 25, 26, 29, 36
Flensborg by 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 31, 34, 35, 36, 38, 41, 42, 47, 48, 49
Flensborg Sporskifte/Flensburg Weiche 17
Fockbæk/Fockbek 18
Frederiksstad/Friedrichstadt 20

Garding 21
Gelting 21
Gettorp/Gettorf 21, 23, 24
Goltoft 39
Gottorp amt 21, 26, 32, 36, 39, 42
Gulde 21

Hanved/Handewitt 21, 27
Harreslev/Harrislee 21, 22
Hatlund/Hattlund 22
Hatsted/Hattstedt 22
Havrup/Haurup 27
Hohn 23
Hostrup 23
Husby 23
Husum 15, 18, 23, 26, 38, 39, 42
Hyllerup/Hüllerup 27
Hørnum/Hörnum 23

Isted/Idstedt 14, 24

Jaruplund/Jarplund 22, 24, 30, 31, 39
Jydbæk/Jübek 24
Jørgensby/St. Jürgen, Flensborg 15

Kappel/Kappeln 11, 24, 39
Karby 24
Karlum 24
Kejtum/Keitum 25
Kisby/Kiesby 25
Klægsbøl/Klixbüll 25
Kobbermølle/Kupfermühle 25, 33
Kær herred/Karrharde 25

Ladelund 22, 25
Langballe/Langballig 26
Langbjerg 22
Lindholm 26
List 26
Lyksborg/Glücksburg 26
Læk/Leck 27, 49
Løjt/Loit 27
Løvested/Löwenstedt 27

Medelby 27
Moldened/Moldenit 27

Møllebro/Mühlenbrück 27
Mørvig/Mürwik 27
Mårkær/Mohrkirchen 27, 39, 46

Nibøl/Niebüll 20, 27, 33, 39, 42
Nykirke/Neukirchen 27, 36, 39
Ny Skovkro/Neu Holzkrug 28
Nørregaardskov/Norgaardholz 33

Oksbøl/Oxbüll 28
Oversø/Översee 28

Pries 23, 24, 25

Ravnkær/Rabenkirchen 28, 39
Rendsborg 24, 28, 36
Risby/Rieseby 28
Risum 24
Rude 28

Sandbjerg/Sandberg, Flensborg 29
Satrup 20, 29, 36, 39
Sieseby 29, 44
Sild/Sylt 41
Skovby/Schuby 29
Slesvig/Schleswig 12, 15, 21, 22, 24, 29, 31, 32, 41, 46
Slesvig, Frederiksberg 41
St. Peter Ording 34
Stapelholm 34
Stausmark 21
Stedesand 34
Stenbjerg/Steinberg 33
Stenfelt/Steinfeld 26, 34
Store Vi/Großenwiehe 34
Strukstrup/Struxdorf 9, 28, 34, 41, 46
Svavsted/Schwabstedt 15, 34
Sydtønder amt/Kreis Südtondern 38, 43
Søby/Söby 29, 44
Sønder Brarup/Süderbrarup 44
Sønder Løgum/Süderlügum 41
Sørup/Sörup 44

Tarp 44
Tarup 22, 37, 44
Tating 46
Tolk 46
Treja/Treia 46
Tumby/Thumby 34, 41, 46
Tønning/Tönning 18, 24, 41, 46

Ulsnæs/Ulsnis 26
Utholm 48

Valsbøl/Wallsbüll 22, 33, 41, 46, 48
Vanderup/Wanderup 27, 48
Vesby/Weesby 48
Vesterland/Westerland 43, 44, 45, 48
Vollerwiek 48
Vyk/Wyk 42, 48

Welt 48

Stednavne i Danmark

Danmark i almindelighed 19, 20, 21, 46

Bov 9

Frederiksborg amt 40

Horsens 44
Hvidovre 44

København 21, 22, 46

Lunderskov 44
Lyngby 26

Nyborg 44
Nysted 44

Padborg 28

Rødovre 44

Århus 44

Foreningsarkiver er et vigtigt kildemateriale til de folkelige bevægelsers historie.

Arkivet ved Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig opbevarer protokoller og papirer fra flere hundrede danske foreninger i Sydslesvig fra 1840'erne og frem til i dag.
I denne lille bog gives summariske oplysninger om materialet – som en »førstehjælp« til studier i samlingen

STUDIEAFDELINGEN

Studieafdelingen ved
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig